

Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí

Tuarascáil Bhliantúil 2001

CLÁR

Obair na hOifige i gCoitinne	7
Achoimre ar an bPróiseas Ionchúisimh Choiriúil	11
Forbairtí Eagrúcháin	12
Cairt Eagrúcháin	19
Forbairtí Dlíthiúla	20
Cúnamh Frithpháirteach in Ábhair Choiriúla	27
Binsí Fiosrúcháin	29
Clár Díolúine Cartel	31
Saoráil Faisnéise	32
Staitisticí	34
Sliocht as Cuntas Leithreasa 2000	47
An tÁcht um Íoc Pras Cuntas, 1997	48

RÉAMHRÁ

JAMES HAMILTON

An Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí

Is cúis áthais dom an Ceathrú Tuarascáil de chuid m'Óifige mar Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí a chlúdaíonn an bhliain féilire 2001 a chur ar fáil.

Ba é an rud ba shuntasáí a tharla san Oifig sa bhliain 2001 ná aistriú freagrachta as Rannán Coiriúil an Phríomh-Aturnae Stáit ón Ard-Aighne chugamsa chun Rannán na nAturnaetha den Oifig seo a fhoirmiú agus an Príomh-Aturnae Ionchúisimh, Claire Loftus, mar cheann air.

Is ionann an t-aistriú sin agus cur chun feidhme na bpríomh-mholtaí a bhí i dTuarascáil an Ghrúpa Staidéir ar an gCóras Ionchúisimh Phoiblí a raibh an t-iarArd-Rúnaí don Rialtas, Dermot Nally ina chathaoirleach air. Tharla an t-aistriú freagrachta féin ar an 3 Nollaig 2001 agus bhog Rannán na nAturnaetha go dtí a chóiríocht nua i dTeach Caibidle, Sráid na Mainistreach Uachtarach, ar an 25 Eanáir 2002.

Ciallaíonn an bogadh sin go bhfuil mé féin agus na hoifigigh ghairmiúla dlí atá freagrach as treoracha a thabhairt i leith cásanna coiriúla i gceangal níos díri lena chéile ná roimhe seo i dtaca le seoladh cásanna sa chúirt. Go bunúsach, feabhsaíonn an t-aistriú an chumarsáid idir na hoifigí seo agus na haturnaetha atá freagrach as a chinntiú go ndéantar treoracha a thugtar san Oifig a chomhlíonadh le linn cás an ionchúisimh a sheoladh sa chúirt.

Ar ndóigh, níor tharla an t-aistriú gan cuid mhór oibre crua. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le foireann Oifig na nOibreacha Poiblí as a n-éifeachtúlacht agus as a gcúnamh. Ba mhaith liom buíochas ar leith a ghabháil freisin leis na daoine go léir den fhoireann a bhí páirteach sa bhogadh, lena n-áirítear na daoine sin a d'fhan leis an bPríomh-Aturnae Stáit, agus a chuir suas le cuid mhór cur isteach gan aon ghearán a dhéanamh.

Tá athrú tagtha ar an Oifig seo thar thréimhse ghairid ó líon beag daoine, is é sin le rá, beagnach 40 duine go dtí oifig ina bhfuil 170 duine. Beidh obair mhór ann ar feadh i bhfad chun déileáil leis na riachtanais eagrúcháin a ghabhann leis an leathnú seo tráth atá athruithe ag teacht ghabta ar an tseirbhís poiblí ina hiomláine.

Is mian liom forbairt eile a tharla sa bhliain 2001 a lua freisin, is é sin, foilsiú an Ráitis ar Threoirínte Ginearálta d'Ionchúisitheoirí. Tá an foilseachán sin ar fáil ar láithreán gréasáin

na hOifige ag www.dppireland.ie. Is é aidhm na dTreoirí ná treoir ghinearálta a thabhairt d'ionchúisitheoirí maidir leis na nithe atá le cur san áireamh ag na céimeanna éagsúla d'ionchúiseamh ionas go mbeidh polasaí cóir, réasúnaithe agus comhréireach mar bhonn leis an bpróiseas ionchúisimh. Tá sé beartaithe freisin, trí na Treoirí a fhoilsiú, go mbeidh siad mar chabhair i dtaca le tuiscint níos fearr ar an bpróiseas ionchúisimh a thabhairt do Mhuintir na hÉireann ar thar a gceann a thionscnaítear ionchúisimh.

Ceann de na hiarmhairtí a lean as foilsiú na dTreoirí ná athrú a dhéanamh ar nádúr Tuarascáil Bhliantúil na hOifige. Den chéad uair, chuir an chéad Tuarascáil de chuid na hOifige sa bhliain 1998 cur síos ar obair na hOifige. Tá ionad an chuntais sin glactha anois, tríd is tríd, ag na Treoirí mionsonraithe. Is léir nach bhfuil sé fóirsteanach an cur síos sin a athlua i ngach Tuarascáil Bhliantúil agus beidh an Tuarascáil seo agus Tuarascálacha ina dhiaidh seo ag díriú níos mó ar mhionfhaisnéis staitistiúil a thabhairt maidir leis an gcóras ionchúisimh choiriúil. Mar gheall ar fhorbairt leanúnach chóras ríomhairithe na hOifige chun cásanna a rianú tá an fhaisnéis sin níos cuimsithí ná mar a bhí roimhe seo agus tá sé beartaithe an córas a fhorbairt tuilleadh amach anseo.

Níl fágtha agam ach buíochas a ghabháil arís leis na daoine sin a n-idirghníomhaíonn a gcuid oibre le hobair m'Oifige le linn ionchúiseamh a dhéanamh i leith coireachta, go háirithe comhaltaí den Gharda Síochána, an tSaotharlann Dlí-Eolaíochta, na Páiteolaithe Stáit, an tSeirbhís Chúirteanna agus an Lucht Tacaíochta d'Íospartaigh. Ba mhaith liom freisin buíochas a chur in iúl as oilteacht ghairmiúil na n-abhcóidí agus na n-aturnaetha áitiúla stáit a ghníomhaíonn thar mo cheann sa Chúirt. Mar fhocal scoir, is mian liom buíochas a chur in iúl as díograis agus gairmiúlacht na ndaoine ar m'fhoireann féin, idir an fhoireann dhlíthiúil, an fhoireann theicniúil agus an fhoireann riaracháin, ar trína gcuid oibre crua agus trína n-éifeachtúlacht a bhaintear amach aidhm na hOifige, is é sin, seirbhís ionchúisimh atá neamhspleách, cóir agus éifeachtach a sholáthar thar ceann Mhuintir na hÉireann.

James Hamilton

Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí

Deireadh Fomhair

TEACHTAIREACHT

CLAIRE LOFTUS

Príomh-Atur nae Ionchúisimh

Is mór an onóir dom feidhmiú mar chéad Phríomh-Atur nae Ionchúisimh. Ba bhlianta an-dúshlánach iad an dá bhliain atá caite ó ceapadh mé mar go raibh na hathruithe a luaigh an Stiúrthóir cheana féin á gcur chun feidhme againn.

Tráth scríofa na tuarascála, tá an próiseas earcaíochta a bhaineann le leathnú Rannán an Phríomh-Atur nae Ionchúisimh beagnach críochnaithe. Ach leanfar den phróiseas athraithe inmheánaigh de réir mar a oibrím le m'fhoireann bhainistíochta chun an struchtúr is fearr a cheapadh chun déileáil le hualach cásanna atá ag éirí níos casta an t-am go léir.

I mo cháil mar atur nae don Stiúrthóir, is eol dom gurb é an cuspóir lárnach atá agam ná seirbhís ionchúisimh sárchaighdeáin agus sáréifeachta a sholáthar do Mhuintir na hÉireann. Chuige sin, tá cuspóir amháin ann atá thar a bheith tábhachtach, is é sin le rá, feabhas a chur ar chumarsáid leis na páirtithe eile go léir sa chóras ceartais choiriúil lena n-áirítear an Garda Síochána, an Lucht Tacaíochta d'Íospartaigh agus an tSeirbhís Chúirteanna.

Tá mé ag súil go mór le bheith ag obair le mo Rannán d'fhonn ár gcuspóirí a bhaint amach sa bhliain atá romhainn.

Claire Loftus

Príomh-Atur nae Ionchúisimh

1: OBAIR NA hOIFIGE I gCOITINNE

1.1 Is é misean na hOifige ná “seirbhís ionchúisimh atá neamhspleách, cóir agus éifeachtach a chur ar fáil thar ceann Mhuintir na hÉireann”. Foráiltear le hAirteagal 30.3 den Bhunreacht go ndéantar ionchúisimh indíotáilte a thabhairt ar aghaidh in ainm an Ard-Aighne nó in ainm duine éigin eile atá údaraithe le dlí. Le hAlt 9(1) den Acht Breithiúnais Choiriúla (Riara), 1924, foráiltear go ndéanfar ionchúisimh indíotáilte a thabhairt ar aghaidh in ainm an Ard-Aighne. Le hAlt 3(1), foráiltear gurb é an Stiúrthóir a chomhlíonfaidh feidhmeanna go léir an Ard-Aighne i ndáil le hábhair choiriúla. Is iad príomhfheidhmeanna an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí ná cinneadh a dhéanamh an ionchúiseofar, nó nach n-ionchúiseofar, duine ar leithligh i leith ciona choiriúla a líomhnaítear atá déanta ag an duine sin agus a chinntiú go seoltar ionchúisimh poiblí go cuí. Tá an modh ina bhfeidhmítear na feidhmeanna sin leagtha amach níos mine sa Ráiteas maidir le Treoirlínte Ginearálta d’Ionchúisitheoirí a foilsíodh le déanaí agus i gCaibidil 2 den Tuarascáil Bhliantúil don bhliain 1999. Is féidir an dá dhoiciméad sin a fháil ar láithreán gréasáin na hOifige ag www.dppireland.ie.

1.2 Oibríonn Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí go dlúth leis an

nGarda Síochána agus le saineagraíochtaí imscrúdaithe eile lena n-áirítear na Coimisinéirí Ioncaim, an Stiúrthóir um Chur Chun Feidhme Corparáideach, An Post, an tÚdarás Iomaíochta, an tÚdarás Sláinte & Sábháilteachta, agus le gníomhaireachtaí eile Stáit agus le údaráis áitiúla uaireanta. Ach, le linn cinntí a dhéanamh maidir le hionchúiseamh a dhéanamh, tá an Stiúrthóir agus a Oifig neamhspleách ar an ngníomhaireacht imscrúdaithe lena mbaineann.

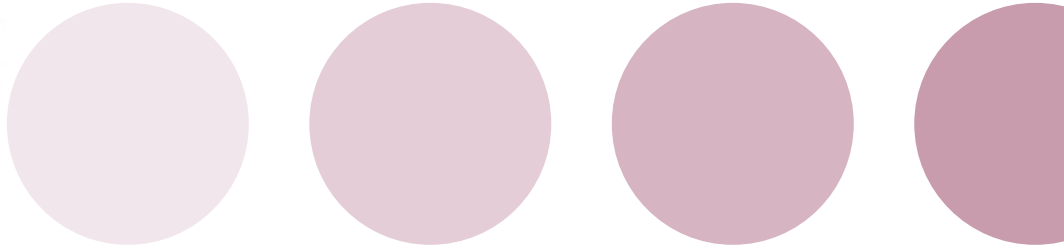
1.3 Déanann an Oifig líon mór tascanna foghabhálacha le linn a príomhfheidhmeanna a fheidhmiú. Tugtar mion-achóimre ar a lán gnéithe den obair sin i gCaibidil 3.2 den Tuarascáil Bhliantúil don bhliain 1999. Áirítear iontu sin doiciméid atá ag teastáil maidir le hiarrataí le haghaidh eiseachadadh isteach sa Stát a dhréachtú nó a réiteach chomh maith le hiarrataí a dhéanamh le haghaidh cúnaimh fhrithpháirtigh idirnáisiúnta in ábhair choiriúla. Fónann an Oifig ar choistí agus freastalaíonn ar chruinnithe a bhaineann le hionchúisimh agus leis an dlí coiriúil agus le nósanna imeachta coiriúla. Ina theannta sin, déanann sí comhdhálacha maidir le cúrsaí ionchúisimh a eagrú ar bhonn bliantúil.

- 1.4** Feidhmíonn an Stiúrthóir feidhm thábhachtach i dtaca le cionta a ionchúiseamh de bhun an Achta um Chiontaí in aghaidh an Stáit, 1939. Tá cumhachtaí agus dualgais áirithe aige de réir mar a fhoráiltear le hailt 45 go 48 den Acht sin. Baineann na cumhachtaí agus na dualgais sin le srian a chur, i gcásanna áirithe, don cheart ginearálta bunreachtúil chun triail le giúiré. I gcásanna den sórt sin, is féidir daoine a thriail i gCúirt Speisialta Choiriúil gan ghiúiré seachas sna gnáth-Chúirteanna agus tá feidhmeanna sonracha ag an Stiúrthóir maidir le teoracha agus deimhnithe a eisiúint i gcás ina bhfuil sé den tuairim nach leor na gnáth-Chúirteanna chun riaradh éifeachtach an cheartais a áirithiú.
- 1.5** Comhlíonann an Stiúrthóir feidhmeanna eile a bhaineann le cionta a ionchúiseamh, mar shampla, toiliú a eisiúint le gur féidir déileáil go hachomair le cionta indíotáilte áirithe. Tá achomre ar na feidhmeanna sin le fáil i gCaibidil 3.4 de Thuarascáil Bhliantúil 1999.
- 1.6** Feidhmíonn an Stiúrthóir feidhmeanna ilghnéitheacha áirithe eile freisin lena n-áirítear feidhmeanna maidir le hachainíochas toghcháin agus reifrinn agus feidhmeanna faoi Achtanna na gCuideachtaí.

- 1.7** Mar chuid dá fheidhm maidir lena chinntiú go seoltar ionchúisimh choiriúla go cuí tá an Stiúrthóir freagrach as Abhcóidí a ainmniú, agus as teoracha a thabhairt dóibh, sna Cúirteanna éagsúla trialach agus san Ard-Chúirt, sa Chúirt Uachtarach agus sa Chúirt Achomhairc Choiriúil. Chomh maith leis sin, cinneann agus íocann an Oifig táill na nAbhcóidí a n-iarrtar orthu gníomhú thar ceann an Stiúrthóra, laistigh de na teorainneacha atá leagtha síos ag an Aire Airgeadais.

NEAMHSPLEÁCHAS

- 1.8** Gné luachmhar de chuid na hOifige is ea neamhspleáchas an Stiúrthóra. Tá sé aitheanta ag an gCúirt Uachtarach go bhfuil feidhmeanna ionchúisithe an Ard-Aighne, dá bhforáiltear sa Bhunreacht, le feidhmiú go neamhspleách ar an Rialtas. Rinneadh na feidhmeanna sin a aistriú chuig an Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí leis an Acht um Ionchúisimh i gCionta, 1974.
- 1.9** Luaitear an méid seo a leanas in alt 2 (5) den Acht um Ionchúiseamh i gCionta, 1974 'beidh an Stiúrthóir neamhspleách ag comhlíonadh a fheidhmeanna dó'. Le halt 6 d'Acht 1974 tugtar cosaint do neamhspleáchas an Stiúrthóra trí oibleagáid a chur ar an Stiúrthóir agus ar a chuid oifigeach diúltú aird a

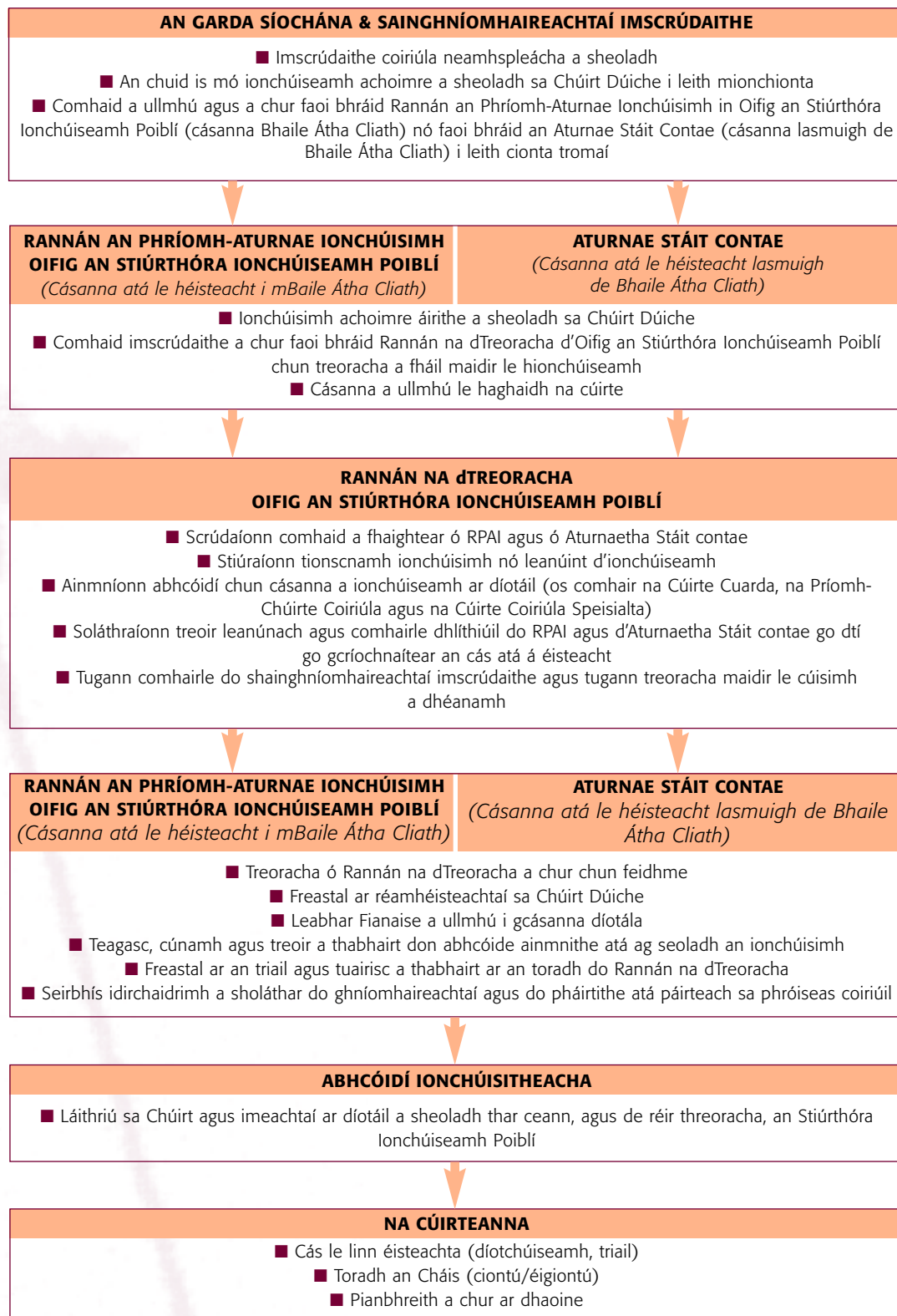
thabhairt ar chumarsáid nó ar uiríoll
más ionann an chumarsáid nó an
t-uiríoll sin agus cur isteach míchuí
ar urscaoileadh a bhfeidhmeanna.

UIRÍLL AGUS CUMARSÁIDÍ

1.10 Tá sé mídhleathach cumarsáid a chur chuig an Stiúrthóir d'fhonn tionchar a imirt ar chinneadh i dtaobh ionchúiseamh a tharraingt siar nó a thionscnamh de bhun alt 6 den Acht um Ionchúiseamh i gCionta, 1974, nó cumarsáid a chur chuig an Stiúrthóir d'fhonn tionchar a imirt ar iarratas chun na Cúirte Achomhairc Choiriúil ar athbhreithniú pianbhreithe ar fhoras trócaire míchuí, de bhun alt 2(4) den Acht um Cheartas Coiriúil, 1993. Ní bhaineann an toirmeasc sin le páirtithe leasmhara, le duine faoi dhrochamhras nó le cúisí, nó lena gcomhairleoir dhlí nó lena gcomhairleoir liachta, lena n-oibrí sóisialta nó le duine dá dteaghlach.

2: ACHOIMRE AR AN bPRÓISEAS IONCHÚISIMH CHOIRIÚIL

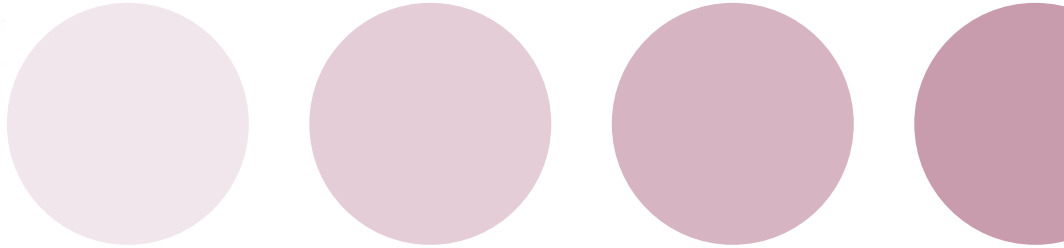
3: FORBAIRTÍ EAGRÚCHÁIN

RÉAMHRÁ

- 3.1** I rith na bliana atá á hathbheithniú tháinig athrú mór ar Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí, is é sin le rá, an t-athrú is bunúsaí ón trátha a bunaíodh an Oifig sa bhliain 1975. Tharla an t-atheagrú de bhun cinnidh ón Rialtas chun na moltaí sa tuarascáil ón nGrúpa Staidéir ar an gCóras Ionchúisimh Phoiblí a chur chun feidhme. Ba é an príomh-mholadh ná gur ceart an fheidhm Oifig an Phríomh-Atur-nae Stáit i dtaca le hionchúiseamh coiriúil a aistriú chuig Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí. Is é a leas as sin ná cruthú phost an Phríomh-Atur-nae Ionchúisimh in Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí agus aistriú na bhfeidhmeanna go léir de chuid na rannán coiriúil in Oifig an Phríomh-Atur-nae Stáit chuig Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí. Is é is cuspóir don athstruchtúrú ná feabhas a chur ar chomhordú agus ar éifeachtacht an chórais ionchúisimh.
- 3.2** Ag féachaint do chineál bunúsach an atheagraithe agus don mhéadú mór a tháinig ar a mhéid agus ar a chastacht cinneadh ar na scileanna bainistíochta a bhí ar fáil san Oifig a leathnú. I mí Lúnasa 2001, earcaíodh bainisteoir gairmiúil chun post Ceann Riaracháin chun ról ceannais a ghlacadh maidir le clár athstruchtúraithe agus nuachóirithe don Oifig a threorú agus a mhaoirsiú.

ATHSTRUCHTÚRÚ

- 3.3** Mar gheall ar chinneadh an Rialtais maidir le cur chun feidhme na moltaí sin bhí impleachtaí móra ann d'fheidhmeanna na hOifige i rith na bliana. Laistigh de thréimhse ocht mí aistríodh 62 dhuine den fhoireann ó rannán coiriúil Oifig an Phríomh-Atur-nae Stáit chuig Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí, is é sin le rá, 43 dhuine, idir aturnaetha agus fhoireann theicniúil agus 19 nduine as an bhfoireann riaracháin. Ina theannta sin earcaíodh 50 duine nua, go príomha trí chomórtais a reáchtáil Coimisinéirí na Státseirbhíse agus na Coimisinéirí um Cheapacháin Áitiúla ach earcaíodh cuid díobh trí chomórtais idir-roinne. Rinneadh ceapacháin i réimse grád lena n-áirítear Atur-nae Ionchúisimh – ag leibhéal sinsearach agus ag leibhéal iontrála araon, Leabharlannaí, Leabharlannaí Cúnta, Feidhmeannach Dlí, Anailísí Córas (Teicneolaíocht Eolais), Ardoifigeach Feidhmiúcháin agus roinnt grád dlíthiúil agus grád riaracháin ghinearálta eile. Tháinig méadú 240% ar líon na foirne rud a fhágann go bhfuil 170 ann. Tá earcaíocht ar siúl i gcónaí agus tá gá le comórtas oscailte chun líon beag folúntas ag leibhéal Atur-nae Ionchúisimh a líonadh.

3.4 Fuarthas cóiríocht nua oifige in Chapter House, Sráid na Mainistreach Íochtarach, do Rannán Phríomh-Aturnae Ionchúisimh na hOifige. Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar struchtúir eagrúcháin san oifig i Sráid Mhuirfean cinneadh freisin go ndéanfaí an tAonad Acmhainní Daonna, mar aon le rannóga áirithe den Aonad Eagrúcháin & Seirbhísí agus den Aonad Teicneolaíochta Eolais, a aistriú ó Shráid Mhuirfean go dtí an t-áitreabh i Sráid na Mainistreach. Bunaíodh Grúpa Oibre chun an tionscadal cóiríochta a raibh obair mhór ag baint leis a mhaoirsiú agus a threorú. D'éirigh linn pleanáil agus eagrú aistriú na foirne agus athshuíomh na gcomhad cás-oibre, feistiú an áitribh nua, fáil troscáin agus trealaimh oifige, suiteáil córas agus trealaimh Teicneolaíochta Eolais, cur i bhfeidhm seirbhísí riachtanacha a chur i gcrích i mí Eanáir 2002 agus ba bheag an cur isteach a bhí ann i dtaca le seirbhísí de.

CLÁR NUACHÓIRITHE

3.5 Cé go raibh an chuid is mó de na hacmhainní dírithe go príomha ar chur chun feidhme chinneadh an Rialtais i rith na bliana, tharla forbairtí suntasacha freisin maidir le clár nuachóirithe na hOifige.

3.6 Ceapadh Leabharlannaí Dlí i mí Bhealtaine 2001 chun forbairt agus nuachóiriú a dhéanamh ar an tseirbhís leabharlainne i Sráid Mhuirfean agus chun leabharlann nua a bhunú don áitreabh i Sráid na Mainistreach. I rith na bliana rinneadh an leabharlann mar a bhí a athshuíomh sa chóiríocht nua-athchóirithe i Sráid Mhuirfean agus cuireadh saoráid nua leabharlainne ar fáil i Sráid na Mainistreach. Méadaíodh agus leathnaíodh an bailiúchán d'ábhair chlóite chun freastal ar réimsí nua forbartha. Fuarthas acmhainní eolais leictreonacha le gur féidir rochtain níos mó a fháil ar fhaisnéis sheachtrach agus cruthaíodh bunachair shonraí nua le gur féidir rochtain níos éifeachtaí a fháil ar fhaisnéis inmheánach. Earcaíodh daoine nua don fhoireann chun tacú leis an tseirbhís Leabharlainne agus cuireadh nósanna imeachta i bhfeidhm chun éifeachtúlacht agus éifeachtacht na seirbhíse a mhéadú ar fud na heagraíochta. Tá sé de chumas ag an Leabharlann anois seirbhís thráthúil, ábhartha a sholáthar agus, mar gheall ar na forbairtí i rith na bliana, tá bonn maith ann agus beifear in ann an tseirbhís a leathnú sa bhliain 2002 dá bharr sin.

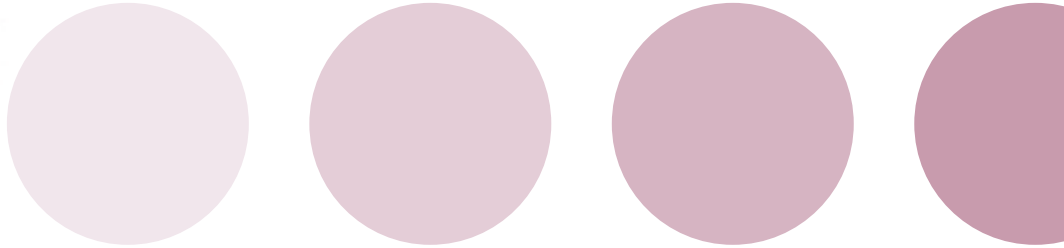
3.7 Rinneadh feabhsúcháin shuntasacha i rith na bliana i dtaca leis an líonra

inmheánach teicneolaíochta eolais. Cruthaíodh bunachair shonraí nua i réimse na Faisnéise Oifige agus na Leabharlainne agus táthar ag leanúint den chóras bainistithe cásanna atá againn a athbhreithniú agus a uasdátú. Uasghrádaíodh trealamh ríomhaire chun déileáil lenár riachtanais agus rinneadh an tionscadal maidir leis an athrú go dtí an Euro a eagrú agus a thabhairt i gcrích. Mar gheall ar thabhairt isteach saoráidí seachtracha ríomhphoist ar fud na heagraíochta tá líonra níos comhtháite agus níos éifeachtaí ann i dtaca le cúrsaí cumarsáide. Agus nuair a cuireadh Láithreán Gréasáin na hOifige ar bun i Meán Fómhair 2001 (www.dppireland.ie) bhí saoráid an-luachmhar ag an Oifig chun daoine den phobal agus páirtithe leasmhara eile a chur ar an eolas i dtaobh ról na hOifige agus i dtaobh conas a chomhlíonann an Oifig a cuid feidhmeanna.

3.8 Ag féachaint don mhéadú ar líon na foirne agus do thiomantas na hOifige maidir le hoiliúint agus forbairt na foirne, idir daoine atá ann le tamall agus daoine nua, cinneadh ar shainAonad Oiliúna a bhunú don Oifig. Ceapadh Oifigeach Oiliúna agus tá an tOifigeach sin freagrach as maoirsiú a dhéanamh ar riachtanais

oiliúna agus forbartha na heagraíochta nua. Ó bunaíodh an tAonad tá socrúithe déanta aige maidir le cuid mhór cúrsaí oiliúna agus maidir le daoine ag gach leibhéal den fhoireann a bheith i láthair ag comhdhálacha. Beidh ról tábhachtach ag an Aonad freisin maidir le tionscnamh an Chórais Bainistithe Feidhmíochta agus Forbartha (CBFF) a threorú san Oifig.

3.9 Aithnítear freisin go bhfuil gá sainAonad chun Clár Nuachóirithe na Státseirbhíse a mhaoirsiú agus a threorú san eagraíocht ina hiomláine agus bunaíodh an tAonad Cumarsáide & Forbartha i mí Aibreáin. Tá an tAonad freagrach as treorú a dhéanamh maidir leis an bpróiseas Pleanála Gnó, maidir leis an bpróiseas Comhpháirtíochta agus maidir leis an tionscnamh Seirbhíse do Chustaiméirí. Rinneadh cur chun feidhme an phróisis Pleanála Gnó agus bunú Coiste Comhpháirtíochta nua mhéadaithe a chur siar go dtí go mbunófaí an oifig nua i mí Eanáir 2002. Ón dáta sin tá dul chun cinn iontach déanta. Tá clár oiliúna Pleanála Gnó déanta ag gach duine a bhfuil baint acu leis an bpróiseas agus tá na céimeanna deiridh bainte amach i dtaca le pleananna gnó a ullmhú.

I gcás an lucht bainistíochta agus na foirne araon san eagraíocht nua leathnaithe, ba ghníomhaíocht thar a bheith tairbhiúil í forbairt pleananna gnó agus chuir sí deis thráthúil ar fáil chun pleanáil a dhéanamh don eagraíocht nua agus le haghaidh comhairliúcháin níos comhtháite ag gach leibhéal a chur chun cinn.

3.10 Tá Coiste Comhpháirtíochta nua leathnaithe curtha ar bun agus fostaíodh áisitheoir chun sainoilúint a sholáthar do chomhaltaí den Choiste. Beidh leathnú agus feabhsú an Choiste Comhpháirtíochta ina chabhair an-mhór maidir leis an bpróiseas comhairliúcháin agus comhtháthaithe ag gach leibhéal den eagraíocht nua agus leanfaidh an Oifig den phróiseas a chur chun cinn agus de thacú leis.

3.11 Mar chuid den iarracht leanúnach maidir le forbairt agus feabhsú na seirbhíse a sholáthraítear tá rún daingean ag an Oifig an tionscnamh seirbhíse do chustaiméirí a fhorbairt ag gach leibhéal san Oifig. Foilsíodh Tuarascáil Bhliantúil 2000 agus Ráiteas Straitéise 2001 – 2003 i rith na bliana agus beidh na doiciméid sin mar thaca dár dtiomantas maidir le prionsabail na hoscailteachta, na trédhearcachta agus na cuntasachta. I gcomhréir leis na prionsabail sin chuir an Oifig tús freisin le tionscadal nuálach a bhaineann le Ráiteas maidir le Treoirínte Ginearálta

d'ionchúisitheoirí a fhorbairt agus a fhoilsiú d'fhonn polasáí ionchúisimh atá cóir, réasúnaithe agus comhréireach a chur chun cinn d'ionchúisitheoirí agus d'fhonn cabhair a thabhairt maidir le tuiscint ar an bpróiseas ionchúisimh a mhéadú i measc shaoránaigh na hÉireann. Leagann an ráiteas amach, i dtéarmaí ginearálta, na prionsabail is ceart a úsáid mar threoir le linn ionchúisimh a thionscnamh agus a thabhairt ar aghaidh in Éirinn. Sheol an Stiúrthóir an Ráiteas maidir le Treoirínte Ginearálta ar an 21 Samhain i gCaisleán Bhaile Átha Cliath agus ba iad na príomhchainteoirí le linn na hócáide ná an tArd-Aighne, an tUas. Michael McDowell, AS, agus Coimisinéir an Gharda Síochána, an tUas. Patrick Byrne. Coimeádfar an Ráiteas faoi bhreithniú leanúnach agus leasófar é de réir mar is gá; tá sé ar fáil ar ár láithreán gréasáin. Leanfaidh an Oifig dá tiomantas maidir le tionscnaimh a fhorbairt mar chabhair i dtaca le tuiscint níos fearr ar ról na hOifige a chur chun cinn i measc an phobail i gcoitinne.

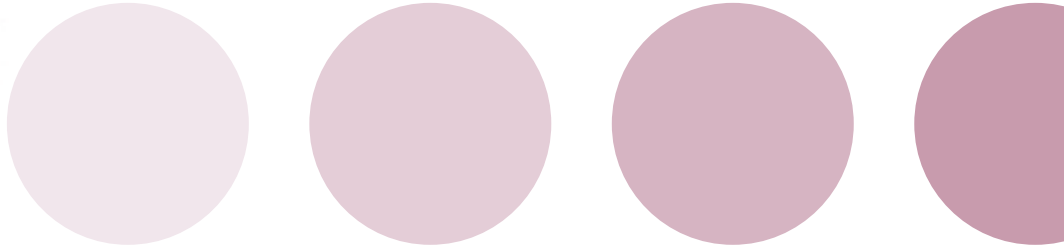
3.12 B'ionann reáchtáil 3ú Seimineár Bliantúil na nAturnaetha Stáit agus 3ú Comhdháil Bhliantúil na nIonchúisitheoirí Náisiúnta agus comhartha go leagtar bhéim ar an tábhacht a ghabhann le

hidirghníomhaíocht rialta le páirtithe leasmhara agus le haiseolas a fháil uathu. D'fhreastail 80% díobh sin ar fad a bhfuil baint acu le Seirbhís na nAturnaetha Stáit ar Sheimineár na nAturnaetha Stáit agus cuireann an seimineár sin fóram ar fáil le haghaidh caidrimh idir comhaltaí na hOifige seo agus daoine a bhfuil baint acu le Seirbhís na nAturnaetha Stáit ar fud na tíre. D'fhreastail 200 toscaire ar Chomhdháil na nIonchúisitheoirí Náisiúnta agus airíodh sa tinreamh comhaltaí den Bharra, comhaltaí de Sheirbhís na nAturnaetha Stáit, comhaltaí den Garda Síochána, breithiúna agus ionadaithe ó eagraíochtaí sa chóras ceartais choiriúil agus i ngníomhaíochtaí gaolmhara. Ba é téama na comhdhála ná An Coinbhinsiún Eorpach um Chearta an Duine agus ba é an príomhchainteoir ná an Breitheamh Uasal Donal Barrington, chéad Uachtarán Choimisiún um Chearta an Duine na hÉireann. Cuireann an Chomhdháil deis an-mhaith ar fáil chun eolas a pháirtiú maidir le forbairtí dlíthiúla, idir náisiúnta agus idirnáisiúnta, agus éascaíonn sí díospóireacht eolasach ar ábhair chomhspéise. D'éirigh go han-mhaith leis an gcomhdháil agus leis an seimineár agus leanfaidh an Oifig den tionscnamh seo sna blianta atá romhainn.

CONCLÚID

3.13 Cé gur tharla athruithe iontacha in Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí sa bhliain 2001 tá dúshláin mhóra romhainn an bhliain seo chugainn. Tá cuid de na moltaí i dTuarascáil an Ghrúpa Staidéir ar an gCóras Ionchúisimh Phoiblí le cur chun feidhme fós. Is é an ceann is tábhachtaí díobh sin ná conarthaí Aturnaetha Stáit áitiúla a shannadh ón Ard-Aighne chuig an Stiúrthóir. Is cleachtóirí príobháideacha iad Aturnaetha Stáit agus feidhmíonn siad faoi chonradh chun an gnó dlíthiúil go léir i gcontaetha lasmuigh de Bhaile Átha Cliath a dhéanamh. Tá gá le reachtaíocht chun an chuid seo den atheagrú a thabhairt i gcrích agus táthar ag súil go dtabharfar isteach an reachtaíocht sin roimh i bhfad.

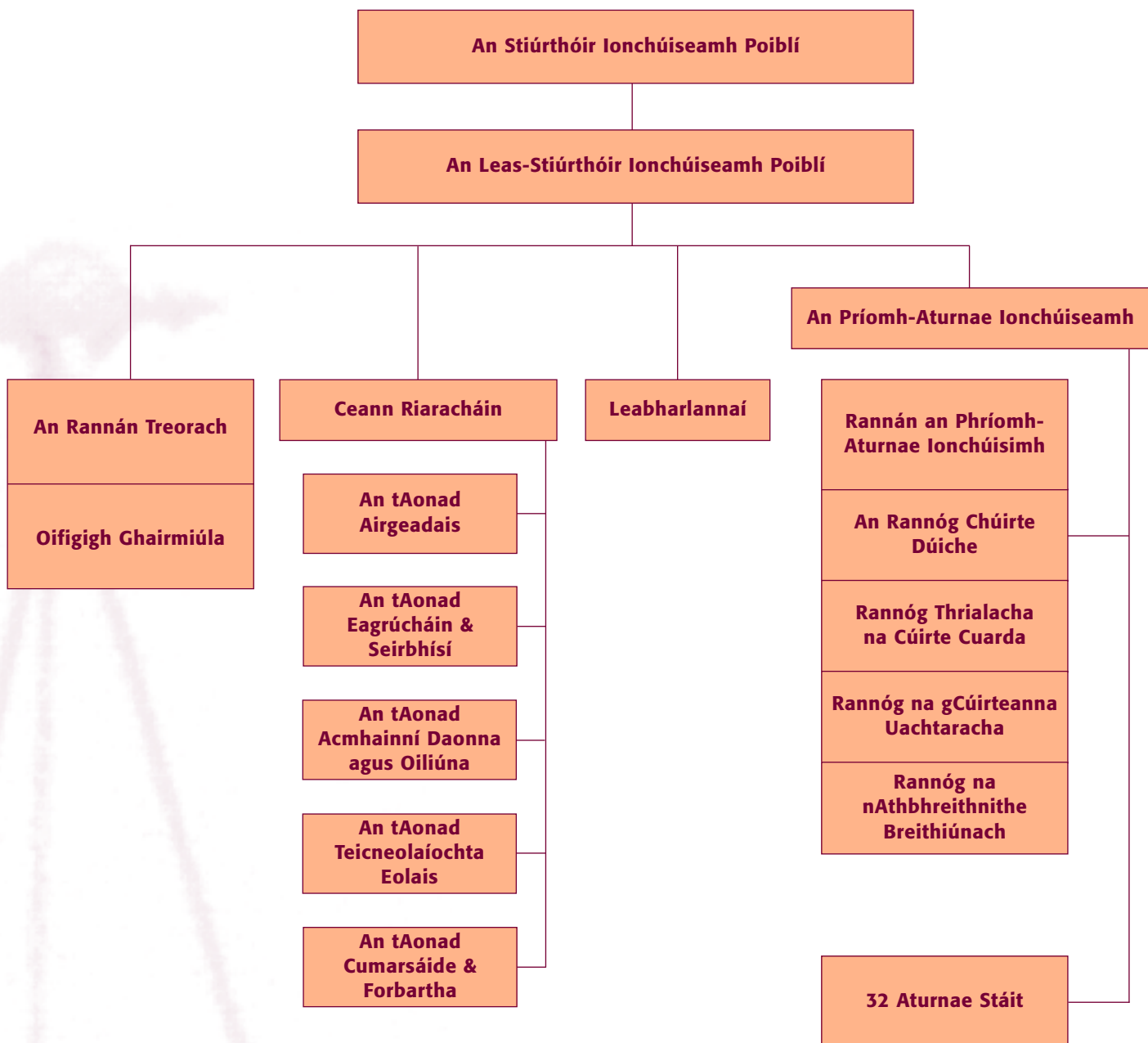
3.14 Tá sé beartaithe freisin athbhreithniú a dhéanamh ar struchtúr eagrúcháin na seirbhísí aturnae i mBaile Átha Cliath d'fhonn athstruchtúru a dhéanamh ar Rannán an Phríomh-Aturnae Ionchúisimh. Is é aidhm an athstruchtúraithe sin ná obair an Rannáin agus foireann an Rannáin a bhainistiú sa tslí is fearr is féidir. Ó tharla go bhfuil acmhainní breise ann déanfar aird ar leith a thabhairt ar chásanna a bhfuil castacht áirithe ag baint leo agus atá ann le fada.

3.15 Tá sé beartaithe ag an Oifig acmhainní móra a infheistiú i bhforbairt an chláir nuachóirithe le linn 2002. Beidh an infheistíocht sin dírithe ar Phleanáil Gnó, ar Chomhpháirtíocht, ar an gCóras Bainistithe Feidhmíochta agus Forbartha (CBFF) agus ar Sheirbhís Ardchaighdeáin do Chustaiméirí ar fud na heagraíochta. Leanfaimid de chlaohlú a chur chun cinn i dtreo cur chuige nua-aimseartha bainistithe acmhainní daonna trí fhorbairt phleanáilte a dhéanamh sa bhliain 2002 de réir chóras na státseirbhíse maidir le Bainistiú Acmhainní Daonna. Ina theannta sin beidh pleanáil ar siúl againn chun an Creat Eolais Bainistíochta [Management Information Framework (MIF)] a thabhairt isteach rud a fheabhsóidh tuilleadh na gcóras bainistithe airgeadais. Forbrófar Straitéis nua Teicneolaíochta Eolais chun déileáil le riachtanais na heagraíochta cónasctha. Leanfaimid d'idirchaidreamh a dhéanamh leis an tSeirbhís Chúirteanna, leis na Gardaí agus le gníomhaireachtaí iomchuí eile chun modhanna feabhsaithe slán-chumarsáide a fhorbairt agus chun comhchórais a chur i bhfeidhm a bheidh mar chabhair i dtaca le córas ceartais choiriúil níos comhordaithe agus níos éifeachtaí.

4: CAIRT EAGRÚCHÁIN

5: FORBAIRTÍ DLÍTHIÚLA

5.1 Oibríonn oifigí dlí i dtimpeallacht atá ag athrú de shíor. Tá athrú ar an dlí i measc na n-athruithe is mó nach mór d'oifigí dlí déileáil leo. Is é is cuspóir don chaibidil seo ná forléargas a thabhairt ar na hathruithe is tábhachtaí a tharla i réimse an dlí choiriúil, i réimse na fianaise agus i réimse nósanna imeachta sa bhliain 2001. Ní airbheartaíonn sí a bheith ina hanailís chuimsitheach nó ina mion-anailís agus is ceart do léitheoirí ar mian leo eolas níos mine a fháil faoi aon cheann de na cásanna dá dtagraítear tuairiscí na gcásanna a léamh.

Áirítear na hábhair seo a leanas i measc an iliomad cásanna spéisiúla a cinneadh le linn na bliana 2001.

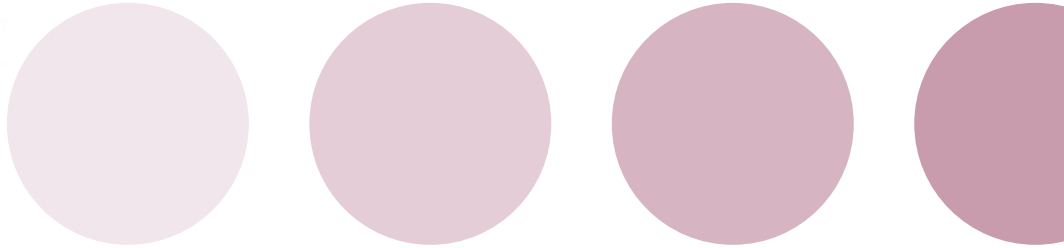
BANNAÍ

5.2 Tugtar bannaí ar an nós imeachta ar tríd a dhéantar duine atá cúisithe i gcion a scaoileadh saor fad atá a thriail ar feitheamh. De ghnáth, tá duine i dteideal bannaí mura rud é go bhfuil fianaise ann a thugann le fios go n-éalóidh an cúis nó go gcuirfidh an cúis isteach ar fhinnéithe nó ar fhianaise. Ina theannta sin, féadfar, de bhun an Achta um Bannaí, 1997, diúltú cúisí atá cúisithe i gcion tromaí a ligean faoi bhannaí más rud é gur dócha go ndéanfaidh sé cion tromaí eile. Tá cúisí difriúla ann i gcás duine a bheith ciontaithe i gcion agus achomharc a bheith déanta aige.

Rinne an Chúirt Uachtarach na prionsabail lena rialaítear deonú bannaí fad atá achomharc chuig an gCúirt Achomhairc Choiriúil ar feitheamh a athlua in *People (Director of Public Prosecutions) v Patrick Corbally* [2001] 1 IR 180, á rá gur ceart bannaí a dheonú i gcás inar gá sin ar mhaithe leis an gceartas; i gcás ina bhfuil seans réasúnach ann go n-éireoidh leis an achomharc; i gcás ina bhfuil féidearthacht ann go mbeidh an phianbhreith curtha isteach sula n-éistfear an t-achomharc; ach nach ceart bannaí a dheonú ach amháin ar chúiseanna ffor-láidre. Cuireadh sin i bhfeidhm in *People (Director of Public Prosecutions) v John Quinn C.C.A.* (Denham J.) 15/2/01 agus rinneadh idé iarratais nua d'éagmais athrú ar imthosca ón ionchúiseamh nó ón gcosaint a fhrisnéis in *People (Director of Public Prosecutions) v Stephen Doherty S.Ct.* (Keane C.J.) 30/7/01 agus in *People (Director of Public Prosecutions) v Horgan S.Ct.* (Keane C.J.) 21/12/01.

TEORAINN AMA

5.3 Tá a lán teorainneacha ama leagtha síos le reacht nó le rialacháin ar teorainneacha ama iad nach mór rudaí áirithe a dhéanamh laistigh díobh. Tá leagan síos teorainneacha ama ceaptha chun a chinntiú go leantar ar aghaidh leis na nósanna imeachta lena mbaineann de réir ráta réasúnaigh.

Aon duine a cheap go bhfuil teorainn ama reachtúil do-athraithe bhí dearmad déanta acu ar *Attorney General v Shivnan* S.Ct. [1970] IR 66 agus ar *Director of Public Prosecutions (Daniel Murphy) v Michael Regan* H.Ct. (O'Hanlon J.) [1993] ILRM. 335. Ní raibh dearmad déanta ag an mBreitheamh Finnegan air san Ard-Chúirt nuair a chinn sé mar a leanas in *Director of Public Prosecutions v Gregory Conlon* H.Ct. (Finnegan J.) 20/12/01 i gcás ina nglactar teorainn ama reachtúil sna rialacha Cúirte, tá feidhm ag cumhacht sna rialacha a fhágann go bhféadfaidh an chúirt an teorainn ama a fhadú.

FOLLASÚ

- 5.4** Is é atá i bhfollasú ná próiseas ar tríd a fhéadfaidh páirtí amháin in imeacht dlíthiúil cead a iarraidh chun doiciméid a bhaineann leis an imeacht agus atá i seilbh páirtí eile a iniúchadh. Go dtí le déanaí measadh go raibh follasú ar fáil le linn ionchúisimh choiriúil.

Chinn an Breitheamh Geoghegan in *People (Director of Public Prosecutions) v Derek Sweeney* S.Ct. [2002] 1 ILRM 532 nach bhfuil na rialacha lena rialáítear follasú, go háirithe follasú tríú páirtí, ar fáil i dtrialacha coiriúil. Níl feidhm aige sin in Athbhreithnithe Breithiúnacha a éiríonn as triail choiriúil ach tá follasú ar fáil fós i gcásanna den sórt sin (*Robert Burke v Director of*

Public Prosecutions S.Ct. [2001] 1 IR 760). I gcás roimhe sin chinn an Chúirt Uachtarach go gcaithfear na doiciméid a bheith ina seilbh, ina chumhacht nó ar a dheis ag an bpáirtí iomchuí, ar mhodh cirt dhlíthiúil infheidhmithe, sular féidir follasú a ordú. Dhiúltaigh an Chúirt Uachtarach ordú a thabhairt i gcoinne Eaglais na hÉargneolaíochta [Church of Scientology] i mBaile Átha Cliath maidir le doiciméid a bhí i seilbh brainse de chuid na heaglaise sin i Londain (*Mary Johnston v Church of Scientology & Others* S.Ct. [2001] 1 IR 689). Ní mór na rialacha maidir le follasú a chomhlíonadh go docht in IR 233/99, ordú 31 riail 12 (*Michael Swords v Western Proteins Limited* H.Ct. [2001] 1 IR 324) agus (*Thomas Hannigan v Director of Public Prosecutions and His Honour Judge Peter Smithwick* S.Ct. [2001] 1 IR 378).

TIOMÁINT LE LINN A BHEITH AR MEISCE

- 5.5** Tá a fhios ag an gcuid is mó daoine gur cion é a bheith ag tiomáint le linn a bheith ar meisce. Is cion é freisin a bheith ar meisce i bhfeighil mótar-fheithicle agus iarracht nó beartú a dhéanamh í a thiomáint.

Chinn an Breitheamh Kearns go bhféadfaidh gluaisrothaí dá ainneoin sin atá á choinneáil ar mhaithe le cuardach drugaí, a bheith i bhfeighil a

ghluaisrothair chun críocha alt 49 de na hAchtanna um Thrácht ar Bhóithre, 1961 go 1995 (*Director of Public Prosecutions v Jamie Stewart* H.Ct. (Kearns J.) 6/4/01). D'fhéadfadh sé go bhfuil tiománaí atá ina chodladh go hainneonach ina ghluaisteán, agus na soilse ar lasadh agus an adhaint ar siúl, i bhfeighil an ghluaisteáin sin le hintinn é a thiomáint de réir bhrí alt 50 de na hAchtanna (*Director of Public Prosecutions v Edward Byrne* S.Ct. [2002] 2 ILRM 68).

CÁS SONRAITHE

- 5.6** Is é atá i gcás sonraithe ná nós imeachta ar tríd a fhéadfaidh cúirt soiléiriú a lorg ar phonc dlí ó chúirt níos airde.

Chinn an Breitheamh Kearns in *Brian Fitzgerald v Director of Public Prosecutions, Ireland and the Attorney General* H.Ct. [4/5/01] go raibh foráil d'Alt 4 den *Summary Jurisdiction (Ireland) Act, 1857*, neamhbhunreachtúil rud a d'fhág go raibh Breitheamh den Chúirt Dúiche in ann diúltú cás a shonrú ar an bhforas go bhfuil sé suaibhreasach nó cráiteach ar an mbonn nach raibh aon toirmeasc den sórt sin ann i ndáil le hiarratas ón Stiúrthóir ar chás sonraithe.

URBHAC

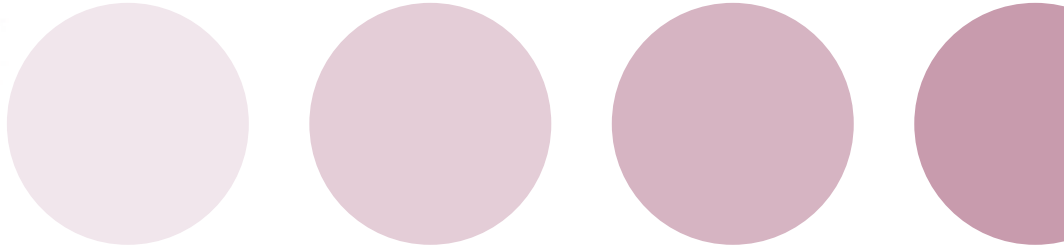
- 5.7** Is é atá in urbhac ná prionsabal dlíthiúil trína gcoisctear ar chúirt breithniú a dhéanamh ar shaincheist áirithe i gcás

cinneadh a bheith déanta roimhe sin ar an tsaincheist sin le breithiúnas críochnaitheach in imeachtaí roimhe sin idir na páirtithe céanna. Níor measadh roimhe sin go bhfuil feidhm ag urbhac maidir le cinní a dhéantar le linn trialach ach a chuirtear ar leataobh tar éis achomhairc.

In *People (Director of Public Prosecutions) v Keith O'Callaghan* [2001] 2 ILRM 184, d'imigh an Breitheamh Hardiman, sa Chúirt Achomhairc Choiriúil, ó chinneadh 1988 in *Michael Ryan v Director of Public Prosecutions* H.Ct. [1988] IR 232 nuair a chinn sé go bhféadfadh urbhac i ndáil le hinghlachtacht fianaise ag chéad triail a bheith ina cheangal ar an gcúirt i gcás dara triail i leith an chiona chéanna.

FIANAISE A CHAOMHNÚ

- 5.8** Thuigfeadh an chuid is mó daoine an oibleagáid atá ar na Gardaí gan fianaise atá faighte acu agus a bhaineann le déanamh ciona choiriúil a dhíothú. In *Daniel Braddish v Director of Public Prosecutions and His Honour Judge Haugh* S.Ct. [2002] 1 ILRM 151, breithníodh gurbh ionann mainneachtain físeán de robáil ar glacadh grianghraif uaidh, a chaomhnú agus buille marfach don ionchúiseamh. Treisíodh an breithiúnas sin sa chúirt chéanna in *Robert Dunne v Director of Public Prosecutions* [2002] 2 ILRM 241 nuair a cinneadh mar a leanas i gcás ina bhfuiltear ag súil go dtaispeánfadh

fístaifeadh ó cheamara faireacháin an robáil, is ceart do na Gardaí an fhís-fhianaise a choimeád slán.

CLOSTRÁCHT

- 5.9** Is é atá i gclostrácht ná riail maidir le fianaise lena gcoisctear ar fhinné amháin fianaise a thabhairt ar nithe atá ráite ag duine eile seachas an cúisí. Is deacair uaireanta idirdhealú a dhéanamh idir nithe ar fianaise chlostráchta iad agus nithe nach fianaise chlostráchta iad.

Ní hionann doiciméad a chomhlánaigh duine amháin ach atá fforaithe agus sínithe ag an bhfinné agus clostrácht an fhinné sin (*People (Director of Public Prosecutions) v Michael Byrne C.C.A.* [2001] 2 ILRM. 134).

AN GHAELGE

- 5.10** Faoi Alt 8 den Bhunreacht is í an Ghaeilge, ós í an teanga náisiúnta í, an phríomhtheanga oifigiúil. Tugtar aitheantas don Bhéarla mar dhara teanga oifigiúil. Tugadh breitheanna éagsúla sna cúirteanna chun soiléiriú a dhéanamh maidir le cé chomh mór atá teideal daoine chun an Ghaeilge a úsáid nó cé chomh mór atá oibleagáid orthu í a úsáid.

Rinneadh an chosaint bhunreachtúil a thugtar don Ghaeilge a neartú tuilleadh nuair a chinn an Chúirt Uachtarach go bhfuil dualgas ar an Stát Rialacha na

Cúirte Dúiche a sholáthar laistigh d'am réasúnach (*Séamus Ó Beoláin v Mary Fahy Breitheamh den Chúirt Dúiche, An Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí, An tAire Dlí agus Cirt, Comhionannais agus Athchóirithe Dlí, Éire agus an tArd-Aighne S.Ct.* [2001] 2 IR 279).

HABEAS CORPUS

- 5.11** Is é atá in Habeas Corpus ná nós imeachta trínar féidir leis an Ard-Chúirt a éileamh go mbeidh duine atá faoi choimeád i láthair lena fháil amach an bhfuil an coimeád sin dleathach. Is minic a dhiúltóidh na cúirteanna aird a thabhairt ar iarratas i gcás cúinsí nua a bheith ann a dhéanann dífead do chuspóir an iarratais, mar shampla, más rud é, in iarratas Habeas Corpus gur scaoileadh saor an duine cheana féin.

Mheas an Príomh-Bhreitheamh Keane go bhféadfaidh an chúirt, i gcás ábhar fíor-imní a bheith ann sa chás, aird a thabhairt ar achomharc chuig an gCúirt Uachtarach fiú amháin i gcás nach mbeadh aon bhrí phraiticiúil ag gabháil leis an gcinneadh (*Philip Clarke v Member in Charge of Terenure Garda Station S.Ct.* [2002] 2 ILRM 11).

RÉAMHSCRÚDÚ

- 5.12** Ní ceart gan teorainn é an ceart chun teistíochtaí a ghairm i gcúrsa réamhscrúdaithe, agus féadfaidh an

Breitheamh den Chúirt Dúiche iarratas chun déanamh amhlaidh a dhiúltú ar chúis mhaith (*O'Shea v Judge O'Buachala* S.Ct. (Denham J.) 24/5/01).

IONCHÚISITHEOIR

5.13 De ghnáth, is é an Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí an duine ag a bhfuil an ceart aonair chun cásanna indíotáilte a thabhairt ar aghaidh ar cásanna iad a sheoltar os comhair giúiré i gcoitinne. Tugtar cumhachtaí reachtúla do ghníomhaireachtaí eile uaireanta chun cásanna achoimre a thabhairt ar aghaidh sa Chúirt Dúiche. Ó thráth go chéile bhí ar na cúirteanna cumhachtaí na ghníomhaireachtaí sin a shoiléiriú.

Daoine atá in ann idirdhealú a dhéanamh idir cumhacht chun ionchúiseamh a dhéanamh go hachomair agus cumhacht chun imeacht achomair a thionscnamh tuigfidh siad conas a cinneadh gurbh ionchúisitheoir inniúil í Comhairle Chontae Fhine Gall in *TDI Metro Ltd and Patrick Halligan v District Judge Sean Delap, Fingal County Council and the Attorney General* S.Ct. [2001] 1 ILRM 338.

BRIOGADH

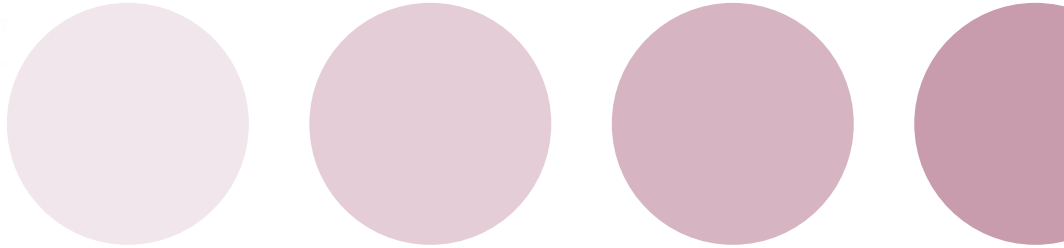
5.14 I dteannta na gnáthbhrí atá leis an bhfocal briogadh ciallaíonn sé freisin cosaint dhlíthiúil atá duine atá a bhfuil

dúnmharú curtha ina leith in ann a éileamh. Má ghlactar leis an gcosaint, laghdaítear an cúiseamh i leith dúnmharú go cúiseamh i leith dúnorgain.

Phléigh an Breitheamh Hardiman na gnéithe a bhaineann le briogadh in *People (Director of Public Prosecutions) v Stephen Davis* [2001] 1 IR 146, agus thug sé an léiriú seo a leanas, chun go n-éireoidh leis an gcosaint; ní mór gur ghníomhaigh an cúisí de thoradh an bhriogtha, ní mór aird a thabhairt ar mheon, ar charachtar agus ar chúinsí an chúisí; caitear cailleadh iomlán smachta a bheith ann; caithfidh an fórsa a úsáidtear a bheith réasúnach (ag féachaint do mheon, do charachtar agus do chúinsí an chúisí agus don iarmhairt dhóchúil an fhórsa); agus ní féidir aon am suaimhnithe a bheith ann. Ní mór fianaise a thabhairt isteach ar na gnéithe sin chun an chosaint sin a ardú. Tá idé an “duine réasúnaigh” ann i gcónaí mar thástáil inchreidteachta. Rinneadh dá réir sin in *People (Director of Public Prosecutions) v James McDonagh* C.C.A. [2002] 1 ILRM 225.

CÚISEANNA LE CINNTÍ

5.15 Má chiontaítear cosantóir féadfaidh sé achomharc a dhéanamh in aghaidh an chiontaithe. Ina theannta sin, féadfaidh sé iarratas a dhéanamh chuig cúirt níos airde ar shoiléiriú

poinc dlí a measann sé ina leith gur thug an Breitheamh míléiriú air nó i gcás ina measann sé nach raibh aon chumhacht ag an mBreitheamh gníomhú mar a rinne sé. Féadfaidh cosantóir rialú, ar a dtugtar treoir, a iarraidh ar an mBreitheamh á rá nach bhfuil cás an ionchúisimh sách láidir chun ciontú a fháil gan aon ghá don chosantóir fianaise a thabhairt.

Le gur féidir le cosantóir na roghanna atá ann a bhreithniú ní mór do Bheitheamh den Chúirt Dúiche rialú a dhéanamh ar gach aighneacht ón gcosaint maidir le treoir (*Aidan O'Mahony v Judge Thomas Ballagh and Director of Public Prosecutions* S.Ct. (Murphy J.) 13/12/01).

CIÓN NÓ PIONÓS CÚLGHABHÁLACH

- 5.16** Ceann de na prionsabail a bhaineann leis an dlí coiriúil ná nach féidir cion nó an pionós i leith ciona a chruthú go cúlghabhálach. Is féidir iarmhairtí gan choinne a bheith ag reachtanna a dhéileálann le cruthú nó neamhniú cionta nó pionós.

Dhaingnigh an Breitheamh Geoghegan gur féidir forálacha den dlí coiriúil, seachas iad sin lena gcruthaítear cion nó pionós, a athrú le héifeacht cúlghabhálach nuair a chinn sé go raibh feidhm ag na forálacha d'alt 21 (1) (b) den Acht um Fhianaise

Choiriúil, 1992, lena socraítear gur finné inordaithe céile duine, maidir le cion a rinneadh roimh 1992 (*People (Director of Public Prosecutions) v Vincent McKenna* C.C.A. (Geoghegan J.) 19/10/01).

Rinneadh cion an mhionionsaí agus cion an ionsaí is cionsiocair le díobháil choirp iarbhír a neamhniú le halt 28 den Acht um Chionta Neamh-Mharfacha in aghaidh an Duine, 1997. Ba é ba chúis leis sin ná cosc a chur ar ionchúisimh i leith na gcionta sin a bhí ar marthain tráth an neamhniithe (*Padraig Grealis v Director of Public Prosecutions, Ireland and Attorney General* agus *Emmet Corbett v Director of Public Prosecutions, Ireland and Attorney General* [2002] 1 ILRM 241).

Chinn an Chúirt Uachtarach nár neamhnaíodh cion an ionsaí mhígheanasaigh le halt 28 den Acht um Chionta Neamh-Mharfacha in aghaidh an Duine, 1997 (*S.O.C. v Governor of the Curragh Prison, Director of Public Prosecutions and His Honour Judge Haugh* S.Ct. (Hardiman J.) 13/7/01).

ALT 4 DEN ACHT UM CHEARTAS COIRIÚIL, 1984

- 5.17** I gcás duine a ghabhtar i leith ciona thromaí féadtar é a cheistiú i dtosach ar feadh 6 huairé i stáisiún an Gharda

tar éis é a ghabháil. Tá soiléiriú déanta ag an gcúirt ó am go ham ar theorainneacha na cumhachta coinneála sin ós feasach di nach féidir í a fheidhmiú ach amháin i gcás drochamhras a bheith ann.

Ní mór duine a thabhairt chuig an stáisiún tar éis gabhála. I gcás *Director of Public Prosecutions v John Cleary C.C.C.* (Herbert J.) 29/11/01, 7/12/01 gabhadh an duine a bhí faoi dhrochamhras ina theach cónaithe. Coinníodh é ar feadh tríocha nóiméad fad a bhí a theach á chuardach. Rinne sé admhálacha le linn na coinneála sin. Rialaigh an chúirt nach raibh na hadmhálacha sin inghlactha mar nár tugadh go dtí an stáisiún go pras é. Ach ní dhearnadh dlíthiúla choinneáil an duine faoi dhrochamhras faoi alt 4 a chur ó bhail mar gheall ar an asláithreacht shealadach ón stáisiún ar ghnó dlisteanach (*Philip Clarke v Member in Charge of Terenure Garda Station S.Ct.* [2002] 2 ILRM 11).

BARÁNTAS CUARDAIGH

5.18 Tá socrú ann ina lán reachtanna maidir le barántais cuardaigh a eisiúint chun dul isteach i maoin phríobháideach agus chun nithe éagsúla a chuardach. Ó am go ham tá soiléiriú déanta ag na cúirteanna ar na nósanna imeachta nach mór a chomhlíonadh maidir le heisiúint chuif an bharántais cuardaigh. I gcás nach n-eisítear barántas cuardaigh go cuif

d'fhéadfadh sé tarlú dá bharr sin go ndéanfar le linn trialach cosc a chur le glacadh na fianaise a fhaightear le linn an chuardaigh.

Ní gá d'Fheidhmeannach Síochána a dhlínse a lua ar éadan barántais a dheonaíonn sé (*Director of Public Prosecutions v James Edgeworth S.Ct.* [2001] 1 IR 131).

TOST

5.19 Tá eolas ag an gcuid is mó daoine ar an gceart chun tosta. Go bunúsach is é atá sa cheart ná ceart atá ag duine faoi dhrochamhras nó ag duine cúisithe gan é féin nó í féin a ionchoiriú. Ní ceart é i ngach cúinse chun diúltú labhairt nó faisnéis a nochtadh. Tá socrú ann ina lán reachtanna maidir le hoibleagáid chun faisnéis a nochtadh atá i seilbh duine faoi ábhar áirithe. Is é an snáth comhchoiteann a nascann na forálacha sin le chéile ná nach féidir an fhaisnéis a nochtar sa tslí sin a úsáid chun an duine a nochtann í a ionchúiseamh.

Rinneadh tagairt don ábhar seo nuair a dúradh, in *Carlos Salinas de Gortari v Judge Peter Smithwick, the Minister for Justice, Equality and Law Reform H.Ct.* [2001] 1 ILRM 354, nach ceart ginearálta é an ceart chun tosta ach gur ceart é i gcoinne duine dá ionchoiriú féin.

6: CÚNAMH FRITHPHÁIRTEACH IN ÁBHAIR CHOIRIÚLA

EUROJUST

- 6.1** Is é atá in EUROJUST ná líonra nuabhunaithe d'ionchúisitheoirí de chuid an Aontais Eorpaigh a bunaíodh i mí na Nollag 2001. Ghlac sé ionad Pro-EUROJUST, a bhí ina aonad sealadach comhoibríthe bhreithiúnaigh a bunaíodh i mí na Nollag 2000. Tá comhalta amháin ann as gach ballstát den Aontas Eorpach. Is é an comhalta Éireannach ná an tUas. Micheál Mooney, ar Oifigeach Gairmiúil de chuid an Stiúirthóra Ionchúiseamh Poiblí é.
- 6.2** Clúdaíonn cúraimí EUROJUST coireacht thromaí eagraithe a bhaineann le níos mó ná dlínse amháin. Is iad na cuspóirí atá aige ná comhoibriú níos mó idir ballstáit i dtaca le himscrúdú agus ionchúiseamh cionta iomchuí agus i dtaca le soláthar faisnéise agus cúnamh ag ballstát amháin do bhallstát eile i ndáil le hionchúisimh den sórt sin agus i dtaca le comhordú níos éifeachtaí idir na hinstiúidí i mballstáit a dhéileálann le nithe den sórt sin.
- 6.3** Is féidir le EUROJUST iarraidh fhoirmiúil a dhéanamh go seolfar imscrúdú agus go gcuirtear tús le hionchúiseamh. I gcás nach dtarlaíonn ceachtar díobh sin is féidir le EUROJUST cúis a iarraidh ina leith sin.
- 6.4** Déanfar nósanna imeachta cuí, a mbeidh reachtaíocht ag teastáil ina leith b'fhéidir, a chur ar bun lena chinntiú go mbeidh feidhm ag cinní de chuid EUROJUST i ngach ballstát.
- 6.5** Áirítear na nithe seo a leanas i measc na mbuntáistí atá ag EUROJUST i gcomórtas leis na socruithe a bhí ann roimhe maidir le comhordú tá laghdú déanta ar dheacrachtaí teanga, comhchruinniú saineolaithe náisiúnta a bhfuil eolas acu ar dhlí agus nósanna imeachta a dtíortha féin agus iad go léir faoi aon díon amháin, rud a chumasaíonn malartú neamhfhoirmiúil faisnéise áitiúla maidir le nósanna imeachta náisiúnta breithiúnachta agus maorlathais, agus a éascaíonn réiteach deacrachtaí a éiríonn.
- 6.6** Cuireann EUROJUST fóram ar fáil inar féidir plé a dhéanamh faoi chásanna agus faoi pholasaithe dlíthiúla, ina soláthraítear saoráidí nó faisnéis chun ionchúiseamh nó imscrúdú áirithe a thabhairt ar aghaidh agus ina bhfoirmítear foirne ilnáisiúnta imscrúdaithe nó ionchúisithe chun cás a thabhairt ar aghaidh.
- 6.7** Tá feidhmeanna EUROJUST comhleantach. Ní dhéantar difear do phróisis imscrúdaithe agus ionchúisimh na mballstát. Leanann na húdaráis lárnacha agus na hinstiúidí eile a dhéileálann le cúrsaí cúnamh fhrithpháirtigh d'fheidhmiú.

7: BINSÍ FIOSRÚCHÁIN AGUS AN PRÓISEAS IMSCRÚDAITHE AGUS IONCHÚISITHEACH

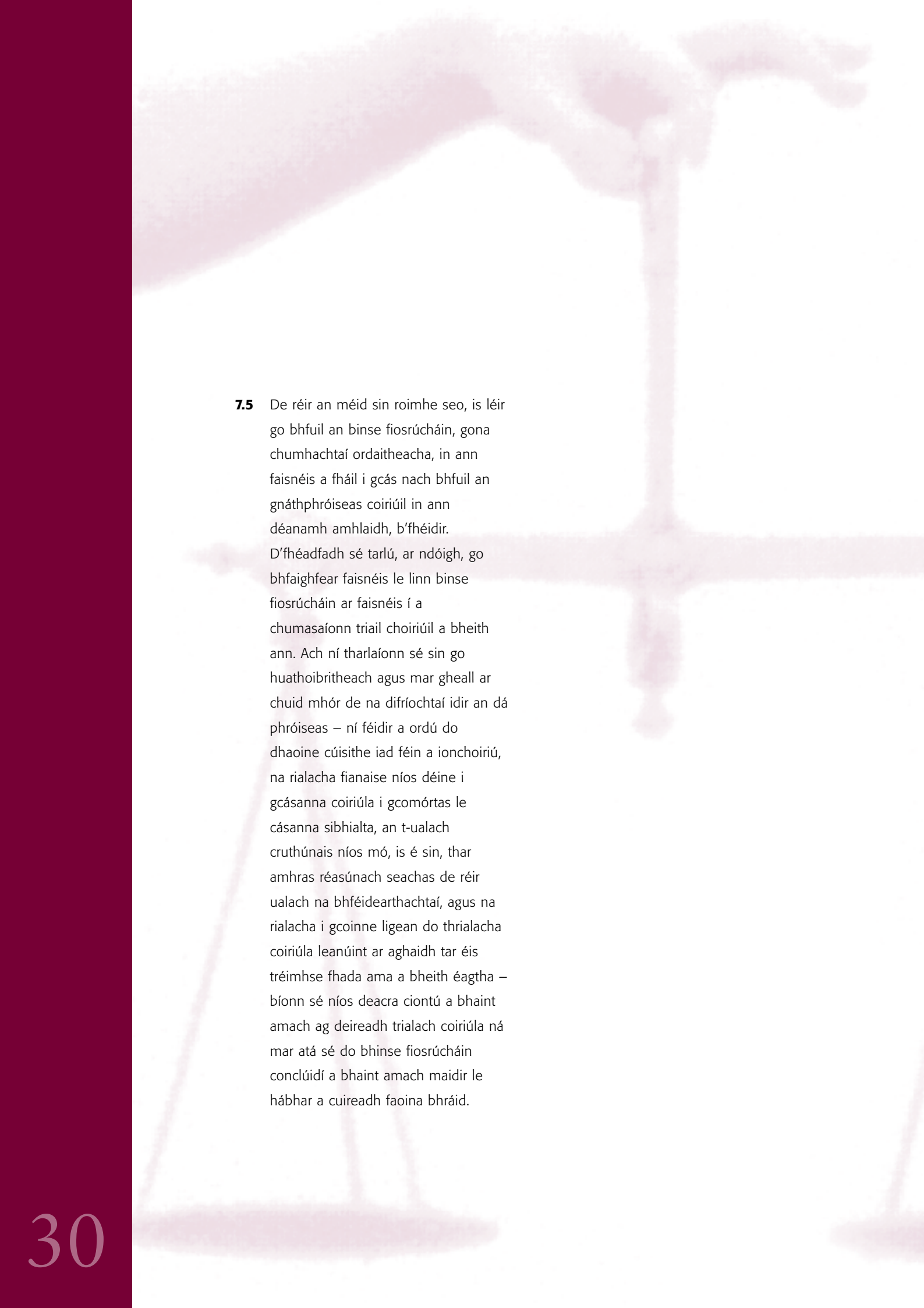
7.1 Is minic a chuireann daoine den phobal ceist faoin gcaidreamh idir binsí fiosrúcháin agus an dlí coiriúil. Bítear ag súil go leanfaidh imeachtaí coiriúla as nithe a nochtar ag binsí. Cuirtear ceist freisin i dtaobh cén fáth a mbíonn gá le binsí agus cén fáth nach dtionscnaítear imeachtaí coiriúla sa chéad ásc. Is é is cuspóir don chaibidil seo ná tagairtí áirithe a dhéanamh do na difríochtaí idir binsí fiosrúcháin agus an próiseas coiriúil.

7.2 Tá difear mór idir an cuspóir atá ag binse fiosrúcháin agus an cuspóir atá ag triail choiriúil. Dá bharr sin tá difear mór idir na rialacha agus na nósanna imeachta don dá cheann acu.

7.3 Is é is cuspóir do bhinse fiosrúcháin faoin *tAcht um Binsí Fiosrúcháin (Fianaise)*, 1921, ná fiosrú a dhéanamh maidir le ní ar chinn an tOireachtas ina leith gur ní é lena ngabhann tábhacht phráinneach phoiblí. Is é an cuspóir atá aige ná fiosrú a dhéanamh maidir leis na cúinsí iomchuí go léir a bhaineann leis an ní sin agus moltaí a dhéanamh. Ní hionann fiosrúcháin mar sin agus comórtas idir páirtithe cé go bhféadfadh sé tarlú go gceadaítear do pháirtithe ionadaíocht a bheith acu más dóigh go ndéanfar difear dá leasanna. Tá cumhachtaí leathana imscrúdaithe ag an mbinse féin lena

n-áirítear an chumhacht chun a ordú d'fhinnéithe freastal agus fianaise a thabhairt i dtaobh éagóra atá déanta acu féin. Nuair a tharlaíonn sé sin, áfach, ní féidir an fhianaise a thugtar mar gheall ar ordú a úsáid i gcoinne an fhinné i dtrial choiriúil ina dhiaidh sin.

7.4 Os a choinne sin, is é atá i dtrial choiriúil ná imeacht argóinteach ina líomhnaíonn an t-ionchúiseamh go ndearna an cúisí cion coiriúil. Ní mór don ionchúiseamh a chás a chruthú thar amhras réasúnach. I gcás nach mian le cúisí fianaise a thabhairt ní gá dó déanamh amhlaidh. Níl aon chumhachtaí imscrúdaithe ag an gcúirt ach feidhmíonn mar réiteoir idir an dá pháirtí, is é sin, an t-ionchúiseamh agus an cúisí. Ní bhíonn spéis ag an gcúirt ach in ní amháin – an cúisí a bheith ciontach nó neamhchiontach – agus ní bhíonn spéis aici i gcúinsí eile mura bhfuil baint acu le ciontacht nó neamhchiontacht. Ní dhéanann cúirt choiriúil moltaí. D'fhéadfadh sé, dá bhrí sin, nach mbeadh cás coiriúil ina shásra oiriúnach chun an fhírinne iomlán faoi ábhar casta a aimsiú. Is é an t-aon chuspóir atá aige ná a chinneadh thar amhras réasúnach go ndearna duine ainmnithe cion sonraithe.

7.5 De réir an méid sin roimhe seo, is léir go bhfuil an binse fiosrúcháin, gona chumhachtaí ordaitheacha, in ann faisnéis a fháil i gcás nach bhfuil an gnáthphróiseas coiriúil in ann déanamh amhlaidh, b'fhéidir. D'fhéadfadh sé tarlú, ar ndóigh, go bhfaighfear faisnéis le linn binse fiosrúcháin ar faisnéis í a chumasaíonn triail choiriúil a bheith ann. Ach ní tharlaíonn sé sin go huathoibritheach agus mar gheall ar chuid mhór de na difríochtaí idir an dá phróiseas – ní féidir a ordú do dhaoine cúisithe iad féin a ionchoiriú, na rialacha fianaise níos déine i gcásanna coiriúla i gcomórtas le cásanna sibhialta, an t-ualach cruthúnais níos mó, is é sin, thar amhras réasúnach seachas de réir ualach na bhféidearthachtaí, agus na rialacha i gcoinne ligean do thrialacha coiriúla leanúint ar aghaidh tar éis tréimhse fhada ama a bheith éagtha – bíonn sé níos deacra ciontú a bhaint amach ag deireadh trialach coiriúla ná mar atá sé do bhinse fiosrúcháin conclúidí a bhaint amach maidir le hábhar a cuireadh faoina bhráid.

8: CLÁR DÍOLÚINE CAIRTÉIL

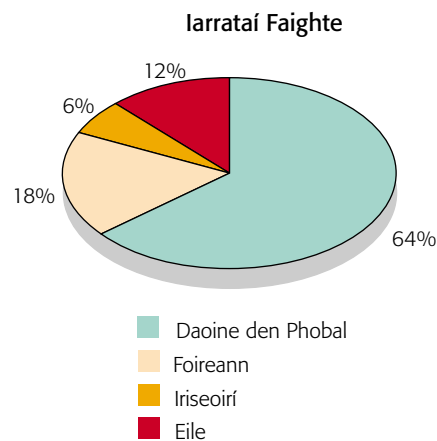
- 8.1** I gcomhar leis an Údarás Iomaíochta, thug an Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí isteach Clár Díolúine Cairtéil ar an 20 Nollaig 2001.
- 8.2** Is é an tÚdarás Iomaíochta a oibríonn an clár agus féadtar díolúine a thairiscint do pháirtí faoi sa chás nach raibh ról ceannais aige i gcairtéal neamhdhleathach agus i gcás ina n-aontaíonn sé nochtadh iomlán a dhéanamh don údarás, comhoibriú leis an údarás ina imscrúdú, agus, in am trátha, tarraingt siar as an gcairtéal.
- 8.3** Is féidir téacs an chláir a fháil i dTuarascáil Bhliantúil 2001 ón Údarás Iomaíochta. Is féidir rochtain a fháil air freisin ag www.tca.ie.
- 8.4** Tar éis do bhallstáit Údarás Iomaíochta na hEorpa caibidlí a dhéanamh ar feadh i bhfad, tháinig siad le chéile i mBaile Átha Cliath i Meán Fómhair 2001 agus d'aontaigh siad sraith Prionsabal le haghaidh Clár Trócaire. Tá na prionsabail sin le fáil freisin ar láithreán gréasáin an Údarás Iomaíochta. Léiríonn na prionsabail a aontaíodh taithí Údarás Iomaíochta i ndlínsí eile.
- 8.5** Thug an taithí sin le fios go bhfuil tairbhí suntasacha eacnamaíochta le gnóthú as cosc éifeachtach a chur ar fhoirmiú agus ar oibriú cairtéil. I dtaca le himscrúdú a dhéanamh ar chairtéil atá, de réir a nádúir, rúnda agus comhcheilgeach, ba chabhair mór dó cláir trína ndéantar socrú maidir le trócaire do rannpháirtithe áirithe mar chúiteamh as nochtadh iomlán. Fuarthas amach go raibh eolas ar chláir den sórt sin a bheith ar marthain ina bhac ar fhoirmiú cairtéil den sórt sin.

9: SAORÁIL FAISNÉISE

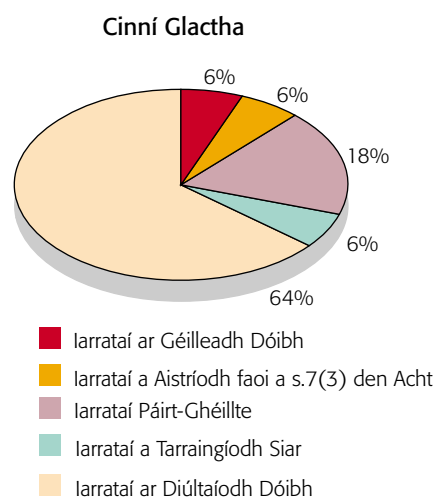
- 9.1** Sa bhliain 2001, arbh í an tríú bliain iomlán í ina raibh an tAcht um Shaoráil Faisnéise, 1997, i bhfeidhm, fuair Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí seacht n-iarraidh déag, is é sin, an líon céanna leis an mbliain roimhe. Sa bhliain 1999, arbh í an chéad bhliain iomlán de Shaoráil Faisnéise í, fuarthas aon iarraidh is fiche.
- 9.2** Baineann an chuid is mó d'iarrataí a fhaigheann an Oifig, is é sin, tuairim is 53% díobh, le taifid maidir lenár gcomhaid chásanna coiriúla. Sin claonadh atá ann ó tugadh isteach an tAcht um Shaoráil Faisnéise. Níl rochtain le fáil ar thaifid maidir le comhaid chásanna coiriúla mar go dtagann siad faoi shrian faoi alt 46(1)(b). Ag féachaint don líon beag iarrataí a fhaigheann an Oifig ní léir gur gá eolas an phobail a mhéadú maidir le srian alt 46(1)(b). I gcás naoi gcinn den aon iarraidh déag a diúltaíodh, diúltaíodh iad ar an bhforas gur tháinig na taifid a lorgaíodh faoi réim shrian alt 46(1)(b).
- 9.3** I bhfoilseachán na hOifige faoi ailt 15 & 16 den Acht um Shaoráil Faisnéise mínítear go bhfuil srian faoi alt 46(1)(b) den Acht um Shaoráil Faisnéise ar thaifid a shealbhaíonn nó a chruthaíonn an Oifig, seachas iad sin a bhaineann le riaradh ginearálta na hOifige. Dá bhrí sin, ní thagann taifid a bhaineann le comhaid chásanna coiriúla faoi réir an Achta um Shaoráil Faisnéise.
- 9.4** Sa bhliain 2001, ní raibh ach iarraidh amháin ina hábhar athbhreithnithe ag an gCoimisinéir Faisnéise. Dhaingnigh an Coimisinéir Faisnéise cinneadh na hOifige maidir leis an iarraidh sin. Tá cinneadh an Choimisinéara Faisnéise ceangailteach de réir dlí agus ní féidir achomharc a dhéanamh chun na hArd-Chúirte ina leith ach amháin ar phonc dlí.
- 9.5** Rinne an Stiúrthóir idirghabháil i gcás amháin Ard-Chúirte – *The Courts Service (appellant) v The Information Commissioner (respondent) and Patrick Rodgers, The Minister for Justice, Equality & Law Reform and the DPP (notice parties)* Finnegan J., H.Ct. 14/3/01. D'ordaigh an Coimisinéir Faisnéise don tSeirbhís Chúirteanna Leabhar Fianaise a nochtadh. Dúirt an Stiúrthóir gurbh éard a bhí sa Leabhar Fianaise "taifead arna coinneáil nó arna chruthú ar Stiúrthóir na nIonchúiseamh Poiblí". Bhí feidhm mar sin ag Alt 46(1)(b) ina leith agus bhí sé dá réir sin díolmhaithe ón Acht. Seasadh leis an aighneacht sin.
- 9.6** Leanann an Oifig de leathnú a dhéanamh ar an réimse faisnéise atá ar fáil don phobal trínár láithreán gréasáin (www.dppireland.ie) agus trí fhoilsiú Tuarascálacha Bliantúla agus Ráiteas Straitéise agus, le déanaí, trí fhoilsiú an Ráitis maidir le treoirlínte d'Ionchúisitheoirí. Tá treoir ailt 15 agus 16 den Acht um Shaoráil Faisnéise á hathbhreithniú faoi láthair agus beidh sí réidh lena foilsiú go gairid amach anseo.

SA CHAIRT ANSEO THÍOS TAISPEÁNTAR MIONDEALÚ AR NA HIARRATAÍ SAORÁLA FAISNÉISE A FUARTHAS AGUS AR NA CINNÍ A RINNEADH SA BHLIAIN 1 EANÁIR 2001 GO 31 NOLLAIG 2001:

Daoine den Phobal	11
Foireann	3
Iriseoirí	1
Eile	2
IOMLÁN	17

Iarrataí ar Géilleadh Dóibh	1
Iarrataí a Aistríodh faoi a s.7(3) den Acht	1
Iarrataí Páirt-Ghéillte	3
Iarrataí a Tarraingíodh Siar	1
Iarrataí ar Diúltaíodh Dóibh	11
IOMLÁN	17

10: STAITISTICÍ

NÓTA MÍNIÚCHÁIN MAIDIR LEIS NA STAITISTICÍ

Tiomsaíodh na staitisticí sa tuarascáil seo ó shonraí a baineadh as ár gcóras Teicneolaíochta Eolais. Tá an córas á fhorbairt go leanúnach chun feabhas a chur ar chaighdeán na sonraí atá á dtáirgeadh. Sa chuid is mó cásanna tá na leaganacha uasdátaithe de na sonraí leagtha amach i dTuarascáil Bhliantúil 2000 d'fhonn cuntas níos iomláine a thabhairt ar an dul chun cinn i rith na bliana. Mar gheall ar athrú leanúnach ar stádas sonraí aon tráth áirithe e.g. comhaid 'Faoi Bhreithniú' nó cásanna 'Le hÉisteacht', beidh faisnéis a thugtar sa tuarascáil seo éagsúil leis an bhfaisnéis don bhliain chéanna i dtuarascáil na bliana seo caite. Ina theannta sin, d'fhéadfadh sé nach mbeifear comparáid iomlán a dhéanamh le sonraí ó dhá bhliain ó shin. Mura luaitear a mhalairt, uasdátaíodh na sonraí go léir sna staitisticí seo i mí Lúnasa 2002.

AN LÍON IOMLÁN COMHAD A FUARTHAS

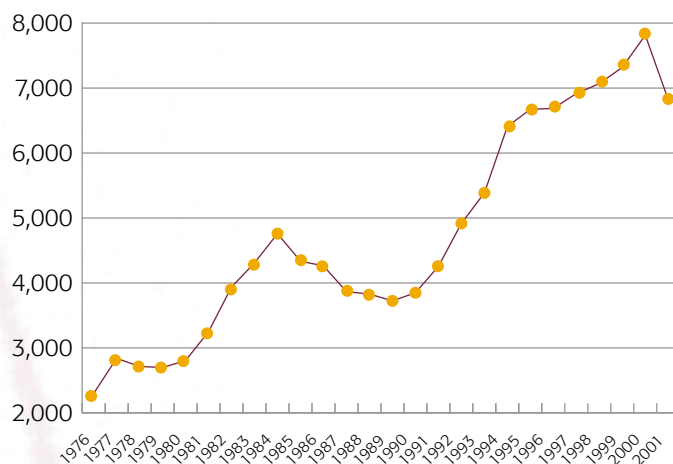
Taispeánann cairt 10.1 an líon comhad a fuarthas sab Oifig ó 1976 go 2001. Baineann formhór na gcomhad le himscrúdú coireanna. Baineann an chuid eile le fiafraithe ginearálta, le hábhair a bhfuil athbhreithniú breithiúnach le déanamh ina leith nó le hiarrataí ón nGarda Síochána nó ó aturnaetha stáit ar chomhairle dhlíthiúil. Tháinig méadú ar ualach na gcásanna i gcoitinne i rith na bliana ó bunaíodh an Oifig, is é sin le rá, i dtéarmaí an líon comhad a fuarthas agus castacht na saincheisteanna nach mór déileáil leo.

Tabharfar faoi deara titim shuntasach os cionn 1000 comhad sna figiúirí seo ó 2000 go 2001. Ba é ba chúis leis sin ná athrú ar shocruithe riaracháin trína n-údaraitear ionchúiseamh i mionchionta sonraithe áirithe ag an nGarda Síochána gan gá le comhaid a chur chuig an Oifig seo roimh ré chun treoracha a fháil.

CAIRT 10.1

Bliain	Comhaid	Bliain	Comhaid	Bliain	Comhaid	Bliain	Comhaid
1976	2,298	1983	4,309	1990	3,849	1997	6,916
1977	2,839	1984	4,759	1991	4,255	1998	7,068
1978	2,715	1985	4,335	1992	4,917	1999	7,319
1979	2,698	1986	4,263	1993	5,386	2000	7,815
1980	2,806	1987	3,866	1994	6,408	2001	6,820
1981	3,249	1988	3,829	1995	6,673		
1982	3,938	1989	3,724	1996	6,687		

Comhaid a Fuarthas 1976 - 2001

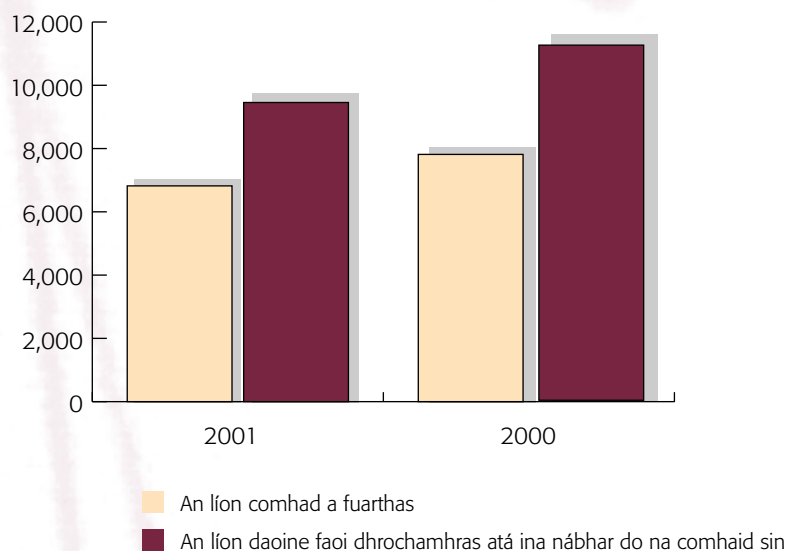
COMHAID A FUARTHAS - AN LÍON DAOINE FAOI DHROCHAMHRAS

Sa chart seo déantar comparáid idir an líon comhad a fuarthas sa bhliain iomchuí agus an líon daoine faoi dhrochamhras atá ina n-ábhar do na comhaid sin. Baineann cuid mhór comhad le níos mó ná duine amháin faoi dhrochamhras agus dá ndéileálfaí le comhad den sórt sin mar aon chás amháin d'fhéadfaí cuma mhíthreorach a chur ar ualach oibre na hOifige. Tá sé tábhachtach, dá bhrí sin, breathnú ar líon iomlán na ndaoine faoi dhrochamhras chomh maith le breathnú ar an líon iomlán comhad.

CAIRT 10.2

	2001	2000
An líon comhad a fuarthas	6,820	7,815
An líon daoine faoi dhrochamhras atá ina nábhar do na comhaid sin	9,456	11,225

Comhaid a Fuarthas - 2001 & 2002

DIÚSCAIRT COMHAD

Taispeánann na cairteanna seo a leanas miondealú ar chomhaid a diúscaíodh i 2000 & 2001. Cuireann an Garda Síochána agus sainghníomhaireachtaí imscrúdaithe comhaid faoi bhráid na hOifige seo trí Rannán an Phríomh-Aturnae Ionchúisimh nó tríd an Aturnae Stáit Contae chun treoir a fháil i dtaobh an dtionscnófar nó nach dtionscnófar ionchúiseamh. Ag brath ar thromaíocht an chiona agus ar an bhfianaise a nochtar sa chomhad, déanfar cinneadh mar a leanas:

Ionchúiseamh ar Díotáil: Is ceart an cion a ionchúiseamh sa Chúirt Chuarda, sa Phríomh-Chúirt Choiriúil nó sa Chúirt Choiriúil Speisialta.

Diúscairt Achomair: Is ceart an cion a ionchúiseamh sa Chúirt Dúiche.

Ionchúiseamh Ar Bíth: Is é is mó is cúis le cinneadh gan ionchúiseamh a dhéanamh ná nach leor an fhianaise atá sa chomhad mar thaca le hionchúiseamh.

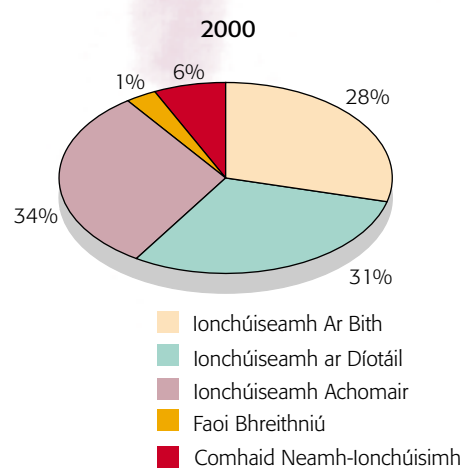
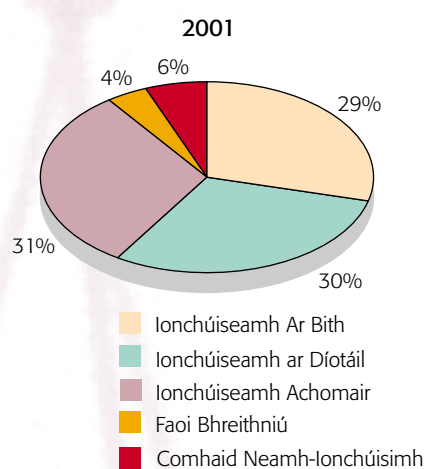
Comhad Neamh-Ionchúisimh: De ghnáth, baineann na comhaid seo le hiarrataí ar chomhairle dhlíthiúil ón nGarda Síochána, ó aturnaetha stáit agus ó ghníomhaireachtaí eile.

NÓTA: Rinneadh na figiúirí do 2000 a uasdátú ó foilsíodh Tuarascáil Bhliantúil na bliana seo caite. Léiríonn an laghdú ar chomhaid "Faoi Bhreithniú" an líon teoracha a a tógadh sna comhaid sin. Áirítear in Ionchúisimh ar Díotáil na cásanna sin inar roghnaigh cosantóirí duil faoi thriail agus cásanna inar dhiúltaigh an Breitheamh Díoche dlínse, d'ainneoin go ndearna an oifig seo diúscairt achomair i dtosach. Déantar comhad neamh-ionchúisimh a athaicmiú mar chomhad ionchúisimh nuair a chuirtear comhad imscrúdaithe Garda ar fáil.

CAIRT 10.3

DIÚSCAIRT COMHAD DE RÉIR AN LÍON COMHAD A FUARTHAS

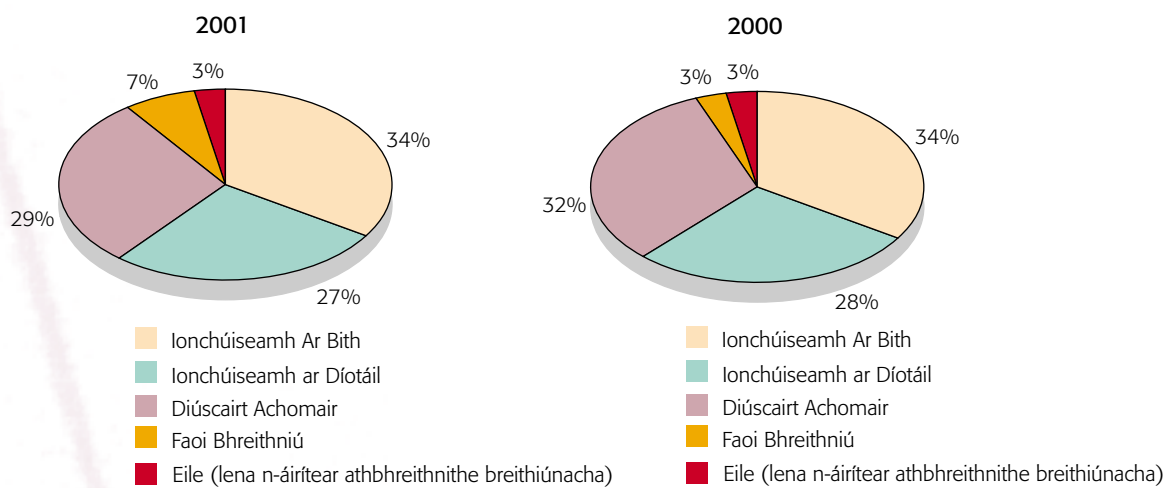
Treoracha a Tugadh	2001	2000
Ionchúiseamh Ar Bith	1,944	2,207
Ionchúiseamh ar Díotáil	2,078	2,423
Ionchúiseamh Achomair	2,127	2,684
Faoi Bhreithniú	239	45
Comhaid Neamh-Ionchúisimh	432	456
IOMLÁN	6,820	7,815

CAIRT 10.4

DIÚSCAIRT COMHAD DE RÉIR AN LÍON DAOINE FAOI DHROCHAMHRAS ATÁ INA N-ÁBHAR DO NA COMHAID A FUARTHAS

Treoir a Tugadh	2001	2000
Ionchúiseamh Ar Bith	3,141	3,742
Ionchúiseamh ar Díotáil	2,558	3,141
Diúscairt Achomair	2,752	3,633
Faoi Bhreithniú	698	318
Eile (lena n-áirítear athbhreithnithe breithiúnacha)	307	391
IOMLÁN	9,456	11,225

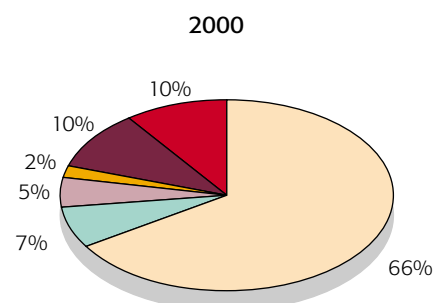
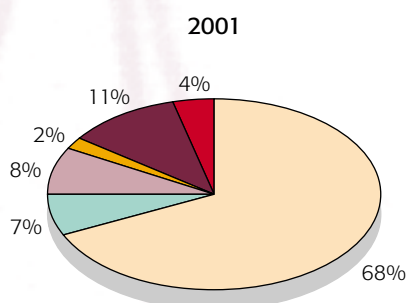

CAIRT 10.5

MIONDEALÚ AR NA PRÍOMHCHÚISEANNA NACH nDEARNADH IONCHÚISEAMH DE RÉIR NA nDAOINE FAOI AMHRAS MAR ATÁ LEAGHTA AMACH I gCAIRT 10.4

D'fhéadfadh sé nach mbeidh ionchúiseamh ann i ndáil le comhad áirithe ar chúiseanna éagsúla seachas na príomhchúiseanna atá leagtha amach sa chart (ar a dtugtar 'neamhaicmithe anseo thíos). Seo a leanas samplaí de na cúiseanna sin: moill, an duine faoi dhrochamhras d'fháil bháis nó gan a bheith ar fáil, an gearánach d'áil bháis nó gan a bheith ar fáil nó an gearánach do dhiúltú fianaise a thabhairt.

Príomhchúiseanna gan Ionchúiseamh a Dhéanamh	2001	2000
Fianaise Neamhdhóthanach	2,135	2,439
Clár Athstiúrtha d'Ógánaigh	230	278
Leas an Phobail	261	190
Forais Atruacha	49	78
Teorainn Ama Caite	354	381
Neamhaicmithe	112	376
IOMLÁN	3,029	3,366

■ Fianaise Neamhdhóthanach
■ Clár Athstiúrtha d'Ógánaigh
■ Leas na Phobail
■ Forais Atruacha
■ Teorainn Ama Caite
■ Neamhaicmithe

■ Fianaise Neamhdhóthanach
■ Clár Athstiúrtha d'Ógánaigh
■ Leas na Phobail
■ Forais Atruacha
■ Teorainn Ama Caite
■ Neamhaicmithe

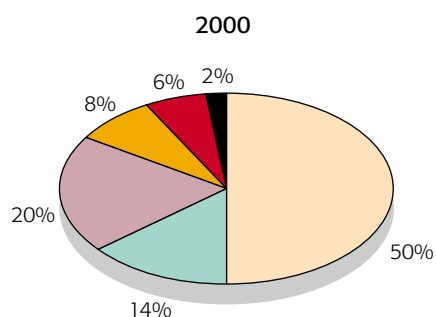
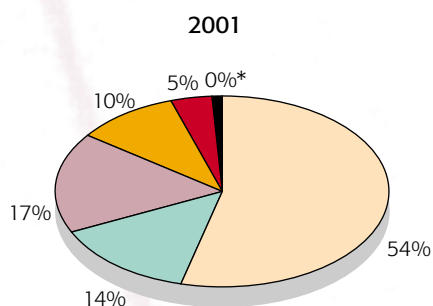
AN tAM A TÓGADH CHUN TREORACHA A EISIÚINT

Taispeánann Cairt 10.6 an t-am idir comhad ionchúisimh comhlánaithe a fháil san Oifig agus an t-am a eisíodh treoir i dtaobh ar cheart nó nár cheart ionchúiseamh a thionscnamh. I roinnt cásanna, ba ghá tuilleadh faisnéise nó imscrúdaithe sula bhféadfaí cinneadh a dhéanamh. Ní hionann méid gach comhaid, ní hionann an líon daoine faoi dhrochamhras iontu agus ní hionann a gcastacht. Is minice ná a mhalairt, lorgaítear tuilleadh faisnéise chun na cruthúnais i gcás áirithe a neartú seachas mar gheall ar aon easnamh san imscrúdú.

D'fhonn figiúr níos soiléire a thabhairt, níl na comhaid ina bhfuil tuilleadh faisnéise á lorg, na comhaid atá faoi bhreithniú nó na comhaid nach mbaineann le hionchúisimh san áireamh sna figiúirí thíos. Tá an t-iomlán sa chairt seo níos ísle, dá bhrí sin, ná an líon iomlán comhad a fuarthas (6820 - mar atá leagtha amach i gCairt 10.1).

CAIRT 10.6
AN TAM A TÓGADH CHUN TREORACHA A EISIÚINT

An tAm a Tógadh	2001	2000
0 - 2 Sheachtain	3,422	3,702
2 - 4 Sheachtain	891	1,034
3 Mhí nó níos lú	1,100	1,529
6 Mhí nó níos lú	628	635
12 Mhí nó níos lú	314	417
Níos mó ná 12 Mhí	16	165
IOMLÁN	6,371	7,482

* Léiríonn 0% céatadán níos lú ná 1.

TORTHAÍ CÁSANNA - IONCHÚISIMH AR DÍOTÁIL

Taispeánann cairt 10.7 torthaí na n-ionchúiseamh ar díotáil a tógadh i ndáil le comhaid a fuarthas i 2000.

Ciontú: Fuarthas ciontú maidir le duine amháin nó níos mó de na cosantóirí sa chás.

Éigiontú: Éigiontaíodh na cosantóirí go léir sa chás.

Diúscairtí Eile: Is cásanna iad seo a scriosadh nó nár leanadh díobh e.g. i gcás nach raibh finnétithe stáit ar fáil.

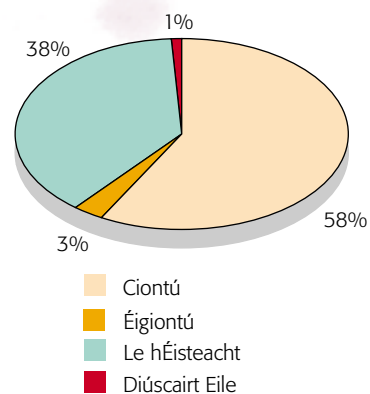
Le hÉisteacht: Is cásanna iad seo ina bhfuil cinneadh déanta chun ionchúiseamh a thionscnamh agus ina bhfuil an t-ábhar os comhair na gcúirteanna.

Nóta: Níl figiúirí san áireamh le haghaidh 2001 mar gur beag an líon cásanna díobh sin ar dhéileáil na cúirteanna leo fós, agus, i gcás na gcásanna ar déileáladh leo ní gá gur sampla ionadaitheach iad den líon iomlán cásanna.

CAIRT 10.7

TORTHAÍ CÁSANNA - IONCHÚISIMH AR DÍOTÁIL

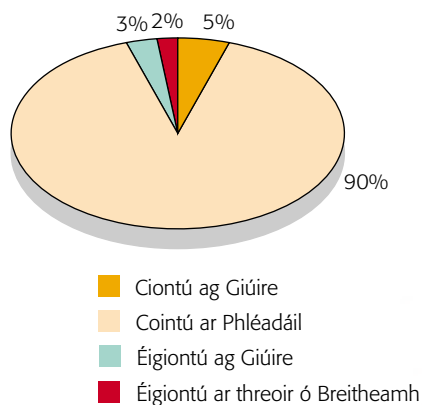
Toradh	2000
Ciontú	1,812
Éigiontú	101
Le hÉisteacht	1,187
Diúscairt Eile	41
IOMLÁN	3,141

CAIRT 10.8

MIONDEALÚ AR CHIONTUITHE AGUS ÉIGIONTUITHE AS CAIRT 10.7 THUAS

Miondealú	2000
Ciontú ag Giúiré	95
Ciontú ar Phléadáil	1,717
Éigiontú ag Giúiré	58
Éigiontú ar threoir ó Bhreitheamh	43
IOMLÁN	1,913

ALT 2 DEN ACHT UM CHEARTAS COIRIÚIL, 1993

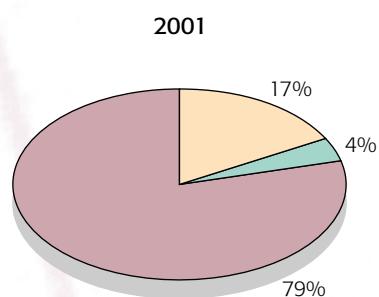
Sa 12 mhí lena mbaineann an tuarascáil seo rinneadh 23 iarratas chun na Cúirte Achomhairc Choiriúil chun athbhreithniú a iarraidh ar phianbhreitheanna a ghearr cúirt na trialach ar an mbonn go raibh siad róthrócaireach. Tá torthaí na n-iarratas sin a éisteadh le linn na tréimhse sin leagtha amach anseo thíos.

Nóta: Rinneadh na figiúirí do 2000 a uasdátú ó foilsíodh Tuarascáil Bhliantúil na bliana seo caite.

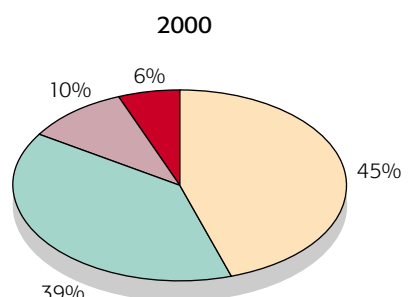
CAIRT 10.9

TORADH NA nACHOMHARC I gCOINNE PIANBHREITHEANNA RÓTHRÓCAIREACHA

Toradh na nAchomharc i gCoinne Pianbhreitheanna Róthrócaireacha	2001	2000
D'éirigh leo	4	14
Diúltaíodh dóibh	1	12
Ar Feitheamh	18	3
Eile (iarratais a scriosadh agus a tarraingíodh siar san áireamh)	0	2
IOMLÁN	23	31

■ D'éirigh leo
■ Diúltaíodh dóibh
■ Ar Feitheamh

■ D'éirigh leo
■ Diúltaíodh dóibh
■ Ar Feitheamh
■ Eile (iarratais a scriosadh agus a tarraingíodh siar san áireamh)

CAITEACHAIS OIFIGE

Taispeánann Cairt 10.10 miondealú ar chaiteachas oifige do 2000 & 2001.

Táillí d'Abhcóidí: Íoctar táillí seo leis na habhcóidí a dhéanann ionchúiseamh i leith cásanna thar ceann an Stiúrthóra sna cúirteanna coiriúla éagsúla. Cinntear na táillí laistigh de na paraiméadair arna leagan síos ag an Aire Airgeadais.

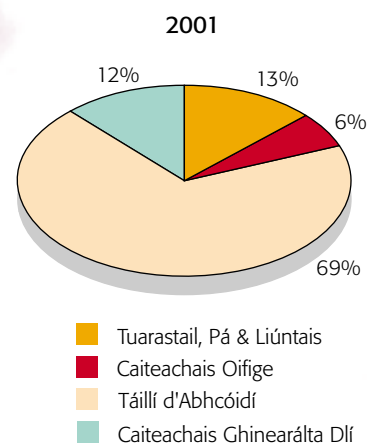
Caiteachais Ghinearálta Dlí: Baineann sé seo le hÍoc costas dlíthiúl a dhámhann na cúirteanna in athbhreithnithe breithiúnacha agus in iarratais eile a bhfuil baint acu le himeachtaí dlíthiúla.

Tuarastail & Pá: Seo costas thuarastail na foirne atá ar fostú san Oifig. Ba é an líon iomlán foirne ar an 1 Eanáir 2001 ná 39.

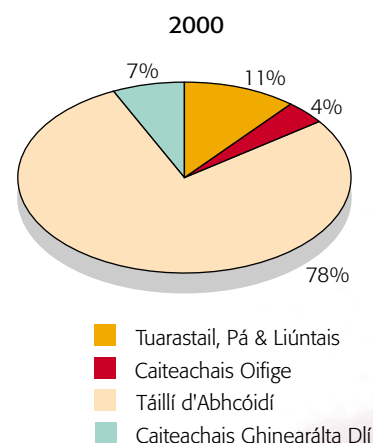
Caiteachais Oifige: Baineann sé seo le costais a ghabhann le riarachán ginearálta oifige e.g. trealamh oifige a cheannach agus a chothabháil, soláthairtí oifige, costais leabharlainne, áitreabh oifige, taisteal agus caiteachais fhoghabhálacha eile.

CAIRT 10.10 CAITEACHAIS OIFIGE

	2001 IR£	2001 €
Tuarastail, Pá & Liúntais	1,686,000	2,140,778
Caiteachais Oifige	742,000	942,146
Táillí d'Abhcóidí	8,876,000	11,270,195
Caiteachais Ghinearálta Dlí	1,512,000	1,919,844
IOMLÁN	12,816,000	16,272,963

	2000 IR£	2000 €
Tuarastail, Pá & Liúntais	1,151,000	1,461,468
Caiteachais Oifige	396,000	502,816
Táillí d'Abhcóidí	7,890,000	10,018,233
Caiteachais Ghinearálta Dlí	726,000	921,830
IOMLÁN	10,163,000	12,904,347

TÁILLÍ D'ABHCÓIDÍ

Taispeánann Cairteanna 10.11 & 10.12 miondealú den chaiteachas ar tháillí d'abhcóidí sna cúirteanna coiriúla éagsúla agus de réir réigiúin i leith na Cúirte Coiriúla Cuarda.

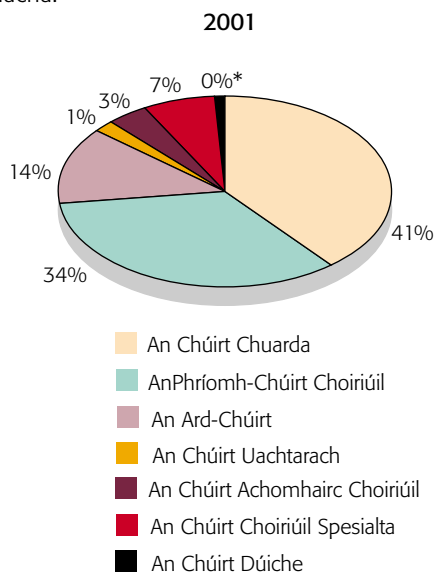
Baineann táillí a íoctar le habhcóidí sa Phríomh-Chúirt Choiriúil, sa Chúirt Choiriúil Speisialta agus sa Chúirt Choiriúil Cuarda le comhairle a thabhairt maidir le cruthúnais, dréachtú díotálacha, comhairliúchán a dhéanamh, díotchúisimh, an cás a thíolacadh agus láithris riachtanacha eile e.g. nuair atá pianbhreith á gearradh.

Baineann an caiteachas ar tháillí san Ard-Chúirt go háirithe le hiarratais ar bhannaí agus leis an obair ullmhúcháin a ghabhann le hathbhreithnithe breithiúnacha.

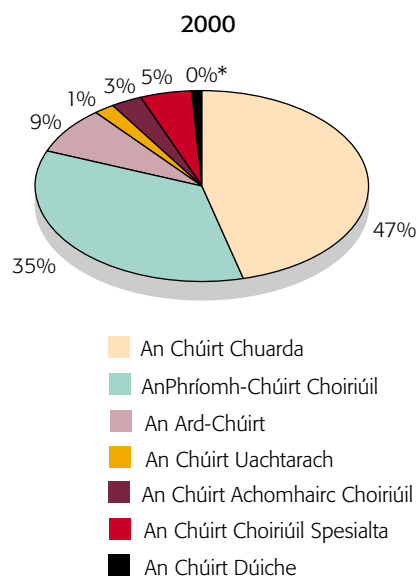
CAIRT 10.11

TÁILLÍ D'ABHCÓIDÍ DE RÉIR CÚIRTE

CÚIRT	2001 IRE	2001 €
An Chúirt Cuarda	3,594,000	4,563,439
An Phríomh-Chúirt Choiriúil	3,019,000	3,833,339
An Ard-Chúirt	1,243,000	1,578,284
An Chúirt Uachtarach	124,000	157,448
An Chúirt Achomhairc Choiriúil	289,000	366,954
An Chúirt Choiriúil Speisialta	604,000	766,922
An Chúirt Dúiche	3,000	3,809
IOMLÁN	8,876,000	11,270,195

CÚIRT	2000 IRE	2000 €
An Chúirt Cuarda	3,721,000	4,724,695
An Phríomh-Chúirt Choiriúil	2,789,000	3,541,299
An Ard-Chúirt	707,000	897,705
An Chúirt Uachtarach	66,000	83,803
An Chúirt Achomhairc Choiriúil	222,000	281,882
An Chúirt Choiriúil Speisialta	377,000	478,691
An Chúirt Dúiche	8,000	10,158
IOMLÁN	7,890,000	10,018,233

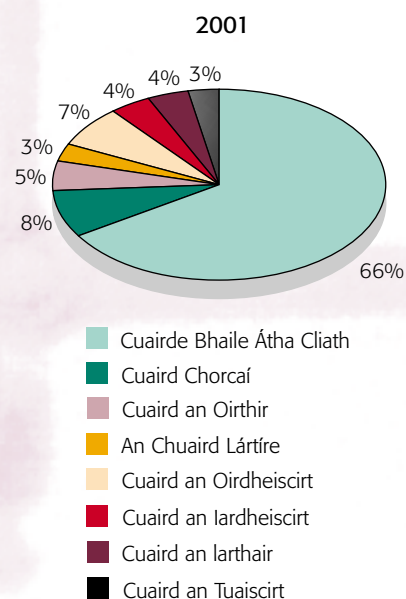
* léiríonn 0% céatadán níos lú ná 1.

TÁILLÍ D'ABHCÓIDÍ SA CHÚIRT CHUARDA

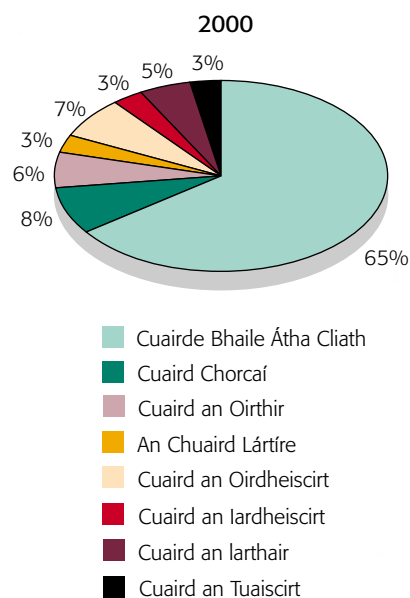
CAIRT 10.12

TÁILLÍ D'ABHCÓIDÍ SA CHÚIRT CHUARDA

CÚIRT	2001 IRÉ	2001 €
Cuaird Bhaile Átha Cliath	2,341,000	2,972,457
Cuaird Chorcaí	294,000	373,303
Cuaird an Oirthir	188,000	238,711
An Chuaird Lártíre	110,000	139,671
Cuaird an Oirdheiscirt	250,000	317,435
Cuaird an Iardheiscirt	147,000	186,651
Cuaird an Iarthair	161,000	204,428
Cuaird an Tuaiscirt	104,000	132,053
IOMLÁN	3,595,000	4,564,708

CÚIRT	2000 IRÉ	2000 €
Cuaird Bhaile Átha Cliath	2,375,000	3,015,628
Cuaird Chorcaí	315,000	399,967
Cuaird an Oirthir	240,000	304,737
An Chuaird Lártíre	110,000	139,671
Cuaird an Oirdheiscirt	254,000	322,513
Cuaird an Iardheiscirt	120,000	152,369
Cuaird an Iarthair	180,000	228,553
Cuaird an Tuaiscirt	127,000	161,257
IOMLÁN	3,721,000	4,724,695

11: SLIOCHT AS CUNTAS LEITHREASA 2000

Is é atá sa mhéid seo a leanas ná sliocht as Tuarascáil Bhliantúil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste agus Cuntais Leithreasa 2000.

Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí - Vóta 14

CUNTAS ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2000 i gcomparáid leis an tsuim a deonaíodh agus ar an tsuim a fhéadtar a úsáid mar leithreasáí i gcabhair ina theannta sin, le haghaidh thuarastail agus chaiteachais Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí.

Seirbhís	Soláthar Measta £'000	Toradh Fabhruithe £'000	Deiridh £'000
RIARACHÁN			
A.1. Tuarastail, Pá agus Liúntais	1,522	1,151	-
A.2. Taisteal agus Cothú	51	48	2
A.3. Caiteachais Fhoghabhálacha	123	102	12
A.4. Seirbhísí Poist agus Teileachumarsáide	44	35	2
A.5. Innealra Oifige agus Soláthairtí Oifige Eile	94	109	10
A.6. Caiteachais Áitribh Oifige	182	135	5
SEIRBHÍSÍ EILE			
B. Táillí d'Abhcóidí	7,650	7,890	1,875
C. Caiteachais Ghinearálta Dlí	680	726	405
Iomlán Comhlán	10,346	10,196	2,311
Asbhain -			
D. Leithreasáí i gCabhair	5	33	-
Iomlán Glan	10,341	10,163	2,311
BARRACHAS LE TABHAIRT SUAS	£177,980	€225,988	

12: AN tACHT UM ÍOC PRAS CUNTAS, 1997

AGUISÍN 6: AN TACHT UM ÍOC PRAS CUNTAS, 1997

Oibríú an Achta sa tréimhse ó 1 Eanáir 2001 go 31 Nollaig 2001

- 12.1** Déanann Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí fócaíochtaí le soláthraithe tar éis na hearraí nó na seirbhísí lena mbaineann a sholáthar go sásúil agus laistigh de 45 lá ón dáta a chuireann an soláthraí sonrasc ar fáil. I gcás táillí d'abhcóidí, cé nach mbíonn sonraisc ann, is é cleachtas na hOifige ná táillí abhcóidí a íoc laistigh de 45 lá ón dáta a fhaightear tuairisc an atur nae stáit i ngach cás.
- 12.2** Sa tréimhse lena mbaineann, rinne an Oifig 27 n-fócaíocht dhéanacha os cionn £250 (€317.43). Ba é luach iomlán na n-fócaíochtaí sin ná £58,122.63 (€73,800.52). Ba é luach iomlán na n-fócaíochtaí déanacha i rith na bliana ná £59,254.90 (€75,238.20) as méid iomlán fócaíochtaí £800 míle (€1.016 milliún) agus ba é an t-ús air sin ná £1,354.83 (€1,720.28). Íocadh an chuid is mó de na méideanna sin le gníomhaireacht eile rialtais.

Ráiteas an Oifigh Cuntasaíochta

- 12.3** Tá Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí i measc na n-eagraíochtaí atá faoi réir théarmaí an Achta um Íoc Pras Cuntas, 1997. Tháinig an tAcht i bhfeidhm ar an 2 Eanáir 1998, agus ó shin i leith chomhlíon an Oifig téarmaí an Achta.
- 12.4** Déantar gach sonrasc ó sholáthraithe a dátstampáil ar iad a fháil. Déantar sonraisc a cheadú agus a chur ar aghaidh lena n-íoc ar mhodh tráthúil lena chinntiú go ndéantar an fócaíocht laistigh den tréimhse iomchuí. Nuair a bhíonn na sonraisc á n-íoc déantar an dáta fála agus an dáta íochta a chur i gcomparáid lena chéile agus má táthar tar éis dul thar an teorainn ama iomchuí déantar fócaíocht úis go huathoibritheach. I gcásanna inar gá fócaíocht úis a dhéanamh, cuirtear an t-ábhar in iúl don lucht bainistíochta le gur féidir aon bheart feabhais is gá a dhéanamh.
- 12.5** Ní féidir leis na nósanna imeachta atá i bhfeidhm ach ráthaíocht réasúnach, seachas ráthaíocht iomlánach, a chur ar fáil i gcoinne neamhchomhlíonadh ábhartha an Achta.

Barry Donoghue
Oifigeach Cuntasaíochta
Lúnasa 2002